Rituale Abba[tum]

NB. Pleraq. in hoc libello, quorum index [illegible] in fine, jam non esse antiquata, praeter modum Benedictionis Abbatis, [Episcopi struck through] vel Abbatissae. fol. 30.

et modum quaestionum in professione monialium in fine fol. 77.

et modum admittendi Novitios ad investituram fol. 75.

et ad professionem Monachos, non tamen moniales. fol. 72.

3797

C 38

H
G
D
E
B
A
C

H R
A
B
C
D
E
F
G
H
I

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

LANDES-
UND STADT
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Sequitur letania Ordinis Cisterciensis

Kyrieleyson Christeleyson Christe
audi nos Pater de celis deus mi
serere nobis Fili redemptor mundi deus
miserere nobis Spiritus sancte deus mise
rere nobis Sancta trinitas unus deus
miserere nobis

Sancta maria	ora
Sancta dei genitrix	ora
Sancta uirgo uirginum	ora
Sancte michael	ora
Sancte gabriel	ora
Sancte raphael	ora

Omnes sancti beatorum spirituum ordines
orate pro nobis

Sancte iohannes baptista	ora

Omnes sancti patriarche et prophete orate

Sancte petre	ora
Sancte paule	ora

LANDES- UND STADT BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Sancte andrea ora
Sancte iacobe ora
Sancte iohannes ora
Omnes sancti apli et ewāgeliste orate
Sancte stephane ora
Sancte laurenti ora
Sancte vincenti ora
Sancte thoma ora
Sancti iohannes et paule orate p̄ no
Omnes sancti martyres orate p̄ nob'
Sancte martine ora
Sancte nicolae ora
Sancte petre ora
Sancte malachia ora
Sancte ethmunde ora
Sancte wilhelme ora
Sancte benedicte ora
Sancte bernarde ora
Sancte roberte ora

Omnes sancti confessores orate
Sancta anna ora
Sancta maria magdalene ora
Sancta agatha ora
Sancta agnes ora
Sancta katherina ora
Sancta ursula ora
Sancta undena milium ṽginū orate
Omnes sancte virgines orate Os sc̄i
Propicius esto parce nobis dn̄e
Ab imminentibus pc̄tōrum nr̄orum
periculis libera nos domine
A dampnacione perpetua libera
Per misteriū sancte incarnacionis
tue libera nos do
Per passionem et crucem tuam libe
Per gloriosam resurreccionem tuā li
Per admirabilem ascensionē tuā
Per graciā sancti sp̄us paracliti li

Peccatores Te rogamus audi nos
Ut pacem nobis dones Te ro
Ut ecclesiam tuā regere et defensare
digneris Te ut istam pallam. aut
albam aut stolam. aut casulam.
aut cingulum. aut cappam. aut
dalmaticam aut istud corporale.
aut humerale. aut istū. manipulū
aut campanam istam consecra ✠
re et bene ✠ dicere digneris Te
Ut loca nr̄a et om̄s habitantes in
eis visitare et consolare digneris Te
Ut regularibus disciplinis nos in
struere digneris Te ro.
Ut om̄ibus benefactoribus nr̄is
sempiterna bona retribuas Te
Ut fructus terre nobis dare et conser
vare digneris Te.
Ut omnibus fidelibus defunctis

requiem eternam donare digneris Te
Fili dei Te rogamus.
Agnus dei qui tollis peccata mundi
miserere nobis. Benediccio pallar
altaris. Adiutoriũ nostrum Dominus uobiscũ. Oremus. Exaudi domine preces nos
tras et hec linteamina uel hoc lintea
men sacri altaris tui usibus preparata
uel cũ benedicere ✠ et sanctificare
✠ digneris per xpm. Oremus
Domine deus omnipotens qui ornamenta
et linteamina moisen famulum
tuũ facere per dies quadraginta docu
isti que etiam maria texuit et fecit in
usum ministerii tabernaculi federis
sanctificare ✠ benedicere ✠ consecra
reque ✠ digneris hec linteamina uel
hoc lintheamen ad tegendũ et inuol
uendum altare gloriosissimi filii tui

dn̄i nr̄i ihū xp̄i q̄ tecū uiuit in unitate
spūs sc̄i deus p omīa scl̄a sclo͞r amen.

Benedictio dei omnipotentis pr̄is
✠ et filii ✠ et spūs sc̄i ✠ descendat
sup hoc lintheamen aut lintheami
na consecratum aut consecrata et ma
neat semper amen. Deinde thurifice
tur et aspergatur. Benedictio corpo
ralium Adiutoriū nr̄m Dn̄s vobis
cum. Oremus. O mnip̄s sempiterne
deus benedicere ✠ consecrare ✠ et
sanctificare ✠ digneris corporale
aut corporalia istius aut ista ad te
gendum et involvendum in ipso aut
ipsa corpus et sanguinem filii tui dn̄i
nr̄i ihū xp̄i q̄ tecū uiuit et regnat in
unitate spūs sc̄i de9 p omīa scl̄a sclo͞rum

Clementissime dn̄e deus. Oremus
inenarrabilis est uirtus cuius

misteria archanis miraculis celebran
tur tribue quesumus ut corporale aut
corporalia hoc aut hec tue propi
ciacionis benedictione ✠ sanctificetur
aut sanctificentur ad consecrandum
super illud aut illa corpus et sanguis
dñi nr̃i ihũ xp̃i qui tecum .

Benedictio dei omnipotentis pr̃is
✠ et filij ✠ et sp̃us sc̃i ✠ des
cendat super hoc corporale aut hec cor
poralia consecratum aut consecrata et
maneat semper Amen. Deinde thu
rificentur et aspergantur. Bene
dictio humeralium . Adiutorium.
Dñs vobiscum . Oremus .

Exaudi dñe preces nostras et hoc
humerale aut hec humeralia
sacri altaris tui usibus preparatũ
aut preparata benedicere ✠ et sanc

tificare ✠ digneris per xpm. Oremus.

Deus in mense cui queq3 gravia
facilia sunt hoc humerale
aut hec humeralia tue pietatis exsuper
tu sanctifica ✠ et pura ut omnes qui
eo aut eis usi fuerint nullo mentis
vel corporis pondere pergravientur
per xpm. Benedictio dei omnipo
tentis patris ✠ et filii ✠ et spus
sci ✠ descendat super hoc humerale
aut hec humeralia consecratu aut
consecrata et maneat semper Amen.

Deinde thurificentur et aspergantur

Benedictio albarum.

Adiutorium nrm in nomine domini
Dns vobiscum. Oremus.

Deus omps bonar virtutu dator
et omniu benedictionu largus
infusor supplices te rogamus ut manu

bus nr̄is operam tue benediccionis in
fundas quatinus hanc albam aut
has albas diuino cultui p̄paratam
aut p̄paratas virtute sc̄i sp̄us benedi
cere ✠ sanctificare ✠ et consecrare
digneris et omnibus ea aut eas uten
tibꝫ gr̄am sanctificacionis sacri mi
nisterij tui benignus concede ut in cō
spectu tuo sancti et inmaculati atqꝫ
irreprehensibiles appareant ac auxi
liū misericordie tue acquirant per dn̄m
nr̄m ihm xp̄m filiū q̄ tecū uiuit et regnat
in unitate sp̄us sc̄i deus per oīa scl̄a sclo̍r Or̄

Omnip̄s sempiterne deus te suppliciter
exoramus ut hanc albam aut
has albas gl̄e tui nominis p̄paratam
aut p̄paratas benedicere ✠ digneris
et p̄sta ut famuli tui ea aut eas induti
in operibꝰ bonis perseuerantes te sequi

mereantur ad regna ubi uera sūt gau
dia p xp̄m. Benedictio dei omni
potentis patris ✠ et filij ✠ et spūs
sancti ✠ descendat super hanc albā
aut has albas consecratas et maneat
semper Amen Deinde fiat thurifi
cacio. Benedictio cingulorum.
Adiutoriū. Dn̄s vobiscū. Oremꝰ.
Omnipotens sempiterne deus qui aaron
et filios eius in sacerdotali minis
terio angulo seu baltheo in renibus
stringi iussisti adesto supplicacionibꝰ
nr̄is et benedicere ✠ digneris hac
zonam aut has zonas et p̄sta ut
omnes tue operacionis sancte minis
tri hac zona aut hijs zonis iusticie
accincti renes scē pudicicie uirtute
precingere satagant atqȝ p̄ualeant
quatinus nec uento elacionis aut

frigore iniquitatis tabescant sed ma
gis magisque te opitulante queant ad
tua placita confirmari et corrobora
ri per Christum. Benedictio dei omnipo
tentis patris ✠ et filii ✠ et spiritus sancti
✠ descendat super hanc zonam aut
has zonas consecratam aut conse
cratas et maneat semper Amen.

Deinde fiat thurificacio et aspersio.
Benediccio manipulorum.

Adiutorium. Dominus vobiscum *Oremus*

Devocionis infusor et omnium bonorum
largitor deus benedicere ✠ dig
nare hunc manipulum aut hos ma
nipulos et utentibus eo aut eis in
crementa virtutum concede ut tui mu
neris collacione premuniti et fiducia
lius a te que postulanda sunt pos
tulent et facilius impetrent postula

ta p dn̄m. Benedictio dei omnipo
tentis pr̄is ✠ et filij ✠ et sp̄us sc̄i
✠ descendat sup hūc manipulum
aut hos manipulos consecratum
aut consecratos et maneat semper
Amen. Fiat thurificacio et aspersio.
Benedictio stolarū Adiutorium.
Dn̄s vobiscū. Oremus.

Deus qui solis p̄dicatoribꝰ col
lū et pectus muniri oracio cō
cessisti benedicere ✠ digneare hanc
stolam aut has stolas et exaudi nos
propicius ac concede ut quicūque tuor
sacerdotū ac leuitarū hinc stole aut
his stolis colla subegerint quicquid
boni ore ptulerint corde credant et
quod verbo docuerint ope adimple
re festinent p dn̄m. Benedictio
dei omnipotentis pr̄is ✠ et filij ✠

et spūs scī ✠ descendat super hanc sto
lam aut has stolas consecratas et ma
neat semper Amen. Fiat thurificacio
et aspersio. Benediccio casularū.
Adiutoriū. Dūs vobiscū. Oremus.

Deus fons bonitatis et iusticie qui
tui operis ministros ad extremū
vestimento casule cuius munimine om
nia interiora tegerentur vestiri sanxisti
annue p̄cibus nr̄is et benedicere ✠
dignare hanc casulam aut has casulas
ut omnes hac casula aut hiis casulis
induti cum ueritatis intus virtutū om
ornamentis vinculū pfecte caritatis su
per oīa habeant quo pficere que desid
erant te prestante valeant per xp̄m.

Benediccio dei omnipotentis pr̄is
✠ et filij ✠ et spūs ✠ scī
descendat sup hanc casulam aut has

casulas consecratam aut consecra
tas et maneat semper Amen . Fiat
thurificacio et aspersio . Sequitur
benediccio generalis omnium vestimentorum

Omnipotens sempiterne deus qui per mo
ysen famulum tuum pontificalia
et sacerdotalia atque levitica vestimen
ta ad explendum in conspectu tuo mi
nisterium sacrum ad decorem seu lau
dem nominis tui fieri decrevisti adesto
propicius invocacionibus nostris et hec
indumenta desuper gracia tua irri
gante tua ingenti benediccione per
nostre humilitatis servitutem purificare
benedicere ✠ et consecrare digneris
ut divinis cultibus et sacris misteri
is apta et benedicta ✠ existant hiis
quoque sacris vestibus sacerdotes sive
ministri tui induti muniti et defensi

ab omnibus impulsionibus seu
temptacionibus malignorum spirituum
esse mereantur tuisque ministeriis eos
apte et condigne servire et inherere
atque in hiis tibi placide et devote per
severare tribue salvator mundi qui
vivis et regnas deus per omnia secula seculorum. Oratio
Deus omnipotens bonarum virtutum dator
et omnium benediccionum largus in
fusor supplices te rogamus ut mani
bus nostris opem tue benediccionis in
fundas quatenus has vestes divino cul
tui preparatas virtute sancti spiritus bene
dicere ✠ sanctificare ✠ et conse
crare ✠ digneris et omnibus eis
utentibus graciam sanctificacionis sa
cri ministerii tui benignus concede ut
in conspectu tuo sancti et immaculati atque
irreprehensibiles appareant ac auxili

um nr̄e tue acquirant p̱ dn̄m nr̄m .

Benedictio dei omnipotentis patris
✠ et filij ✠ et spūs sc̄i ✠
descendat sup̱ has uestes consecratas
et maneat semper Amen .

Fiat thurificacio et aspersio. Sequi
tur benedictio cirothecarum .

Adiutoriū nr̄m. Dn̄s uobiscū Oremus

Omīps creator qui homini ad
ymaginem tuā condito manus
digitis discretionis insignitos tanquā
organū intelligencie ad recte operan
dum dedisti quas seruari mundas prece
pisti ut in eis aīa digne portaretur et
tua in eis digne tractarentur misteria
bene✠dicere et sancti✠ficare digna
re manuū hec tegumenta ut quicumque
cū ministrorū tuorū prelatorū sacrorum
his uelare manus suas cū humilitate

9

uoluerit tam cordis quam operis ei inuidiam tua misericordia subministret p dn̄m. Deinde thurificetur et aspergatur

Sequitur benediccio annuli.

Adiutoriū nr̄m. Dn̄s vobiscū. Orem⁹

Creator et conseruator humani generis et dator grē spūalis largitor eterne salutis tu dn̄s immitte bene ✠ diccionem tuam sup hunc annulū ut quicunqȝ hoc sacro sancte fidei signo insignitus incesserit in uirtute celestis defensionis ad eternam sibi pficiat salutem p xp̄m dn̄m nr̄m Amen. Oremus.

Sanctifica quēs dn̄e ✠ annulum istum ut famulus tuus gestator illius fide sit plenus operacione sincerius in credendum atqȝ claudendū sacris misteriis salubri semper consideracione discretus p dn̄m. Benediccio dei om̄

potētis p̄ris ✠ et filij ✠ et sp̄us sc̄i
✠ descendat super annulum istū con
secratum et maneat semper Amen.
Deinde thurificetur et aspergatur.
Sequitur benediccio baculi pastoralis.
Adiutoriū nr̄m. Dn̄s vobiscū Oremus
Deus sine quo nichil p̄t benedici uel
consecrari hunc baculum pasto
ralem bene ✠ dicere digneris ut quo
cumque famulus tuus illum ges
tando et te in corde tenendo p̱ hunc suste
tatur tue benediccionis ubertate reple
atur per xp̄m. Oremus
Sustentator humani generis im
becillitatis deus benedic ✠ bacu
lum istum et quod in eo exterius designa
tur internus in moribus huius famuli
gerentis istū tue propiciacionis clemencia
operetur per xp̄m.

Benedictio dei omnipotentis patris ✠ et filij ✠ et spiritus sancti ✠
descendat super vexillum istum consecra
tum et maneat semper Amen. Dein
de thurificetur et aspergatur. Item be
nedictio vexilli. Adiutorium. Dominus vo.
Inclina domine aurem tuam ad Oremus
preces nostre humilitatis et per intervenientiam
beati michaelis archangeli tui omniumque
celestium virtutum presta nobis auxilium gratie
ut sicut benedixisti abraham adver
sus quinque reges triumphantem atque
david regem in tui nominis congressus
triumphales exercentem ita bene✠dicere
et sancti✠ficare digneris vexillum
hoc quod aut vexilla hec que ob defen
sionem sancte ecclesie contra hostilem rabi
em defertur aut deferuntur quatinus in no
mine tuo fideles et defensores populi dei il

huiid consequentes p virtutem scē crucis triū
phum et victoriam se ex hostib' acquisisse
letentur q cū deo pr̄e et spū sancto viuis et

Benedictio dei omnipotentis pr̄is ✠
et filii ✠ et spūs sancti ✠ descen
dat super vexillum istum consecratum et
maneat semp Amen. Deinde thurificen
tur et aspergantur. Item sequitur
benedictio Campane et fit post evange
lium p̄mo queratur in cuius sancti
honorem debeat benedici Et legant' hii
psalmi. Miserere mei deus scdm mag.
Deus in nomine tuo saluū me fac.
Miserere mei deus miserere mei Deus
misereatur nr̄i Deus ī adiutorium
meū intende. Inclina dn̄e aurem tu
Cum versu Gloria pr̄i. kyriel'. xp̄el'. ky
riel'. Pr̄ nr̄ Et ne nos. Esto nobis dn̄e
tur. for. Adiuua nos deus salutaris

vr. Fiat misericordia tua dne super nos.
Dne exaudi oracionem meam Dns vob
Actiones nras qs dne aspirando Or
preveniendo et adiuvando prosequere
ut cuncta nra operacio et a te semper in
cipiat et per te cepta finiatur. Per xpm
Deinde ter dicatur Deus in adiutorium
meum Deinde sequitur letania In fine
dicatur Ut hanc campanam ad tem
pestatem et aeris intemperiam ubi sonu
erit effugandam bene ✠ dicere digne
ris Te rogamus audi nos. Et hoc ter
dicatur. Finita letania dicatur hec oracio
Omnipotens et misericors deus Oremus
qui sacerdotibus tuis tantam pre
ceteris graciam contulisti ut quicquid
in nomine tuo digne perfecteque ab eis
agitur a te fieri qs immensam clemen
ciam tuam ut hanc campanam bene ✠

dicare digneris et sanctificare ✠ sitque ad
nostre humilitatis introitum sanctorumque tuo
rum meritis fuga demonum et sanctorum angelorum
pacis ingressus Per dominum. Deinde affe
ratur aqua in dominico die benedicta
super quam etiam addatur hec benedictio
Bene ✠ dic domine hanc Oratio
aquam benedictione celesti ✠
et assistat super eam virtus spiritus sancti
ut cum hoc vasculum ad initiandos filios
ecclesie preparatum in ea fuerit tinctum ubi
cumque postmodum sonuerit ab eodem loco
procul recedat virtus inimicorum. umbra
fantasmatum. incursio turbinum. percus
sio fulminum. lesio tonitruorum. calamitas
tempestatum. omnisque spiritus procellarum. et cum
clangorem illius audierint filii christianorum
crescat in eis devotionis augmentum ut festi
nantes ad pie matris ecclesie gremium cantent

ibi in ecclesia sanctorum canticum novum in lau
des sanctorum deferentes in sono tube preconium
et modulacionem psalterii exultacione orga
ni suavitatem tympani iocunditatem
cymbali decantantes deum celi pro scelenbus et
pro omnibus necessariis suis quos imitari
valeant in templo sancto tuo suis obse
quiis et precibus multitudinem exercitus ange
lorum et intercedentibus omnium sanctorum
meritis mereantur impetrare quod popos
cerint Salvator mundi Qui in unus et reg.

Hac benediccione dicta lavatur campa
na totaliter cum aqua benedicta interius
et exterius et legatur sub locione psalmum
Lauda anima mea dominum etc. Campana
lota et tersa fiat crux exterius et interi
us in quatuor partibus cum crismate
aut oleo sacro et dicatur ∵

Consecretur sanctificetur et benedicatur

campana ista ad effugiendam tempestatem
seu aeris intemperiem. In nomine dei patris
✠ et filii ✠ et spiritus sancti ✠ et in hono
rem sancti N. pax ✠ tibi. Oremus

Omnipotens dominator Christe qui secundum carnis
assumptionem dormiens in na
vi dum oborta tempestas maria con
turbasset te protinus excitato et imperante
dissiluit tu necessitatibus populi tui benignus
succurre tu hanc campanam spiritus sancti
rore perfunde et benedic ut ante sonitum
illius semper fugiat bonorum inimicus in
vitetur ad fidem populus christianus hostilis
terreatur exercitus confortetur in domino per
illam populus evocatus atque sicut super
davidicam citharam delectatus desuper descen
dat spiritus sanctus atque ut samuele crinige
ro agnum mactante in holocausto tuo rex
eterni imperii fragorem aurarum turbam

repulit aduersantem ita diuini huius
campane sonitus transit per nubila
celi tue conuenientium manus seruet ange
lica fruges credenciū mentes et corpora
saluet protectio sempiterna per te ihū
xp̄e qui cū deo p̄re in unitate eiusdem
spūs sc̄i viuis et regnas deus p omīa
scl'a sclorum Amen. Oremus.
Omnip̄s sempiterne deus qui ante
archam federis per clangorem
tubarū muros lapideos quibus adu
sanciū tibi cingebatur exercitus cadere
fecisti tu hanc campanā celesti bene
✠ dictione perfunde ut ante sonitum
eius longius effugentur ignita iacula
inimici percussio fulminis impetus lapi
dum lesio tempestatū ut ad interroga
cionem propheticam Quid est tibi mare
qd' fugisti suis motibus cū iordanico

retroactis fluento respondeant A facie
dn̄i mota est terra a facie dei iacob qui
cōuertit solidam petram in stagnum
aque et rupem in fontes aquarum
Non ergo nobis dn̄e non nobis sed
nomini tuo da gloriam super mīa
tua ut cum p̄us campana sacro cris
mate tangitur oleo sancto ungitur
quicunq̄ ad sonitū eius conuenerint ab
omnibus inimici temptacionibus libe
ri semꝑ fidei catholice documenta se
ctentur : Per dnm̄.
Benedictio dei omnipotentis patris
✠ et filii ✠ et spūs sancti ✠ desce
dat super hanc campanā consecratā
et maneat semper Amen. Deinde thu
rificetur et aspergatur. Sequitur bene
dictio baptisterii siue lapidis fonciū :-
Adiutoriū nrm̄. Dn̄s uobiscum.

Omp̄s sempiterne deus fons om̄i
uirtutū et plenitudo grāe dig
nare hoc uasculum sacro baptismati
preparatū maiestatis tue presencia cō
secrare et benedicere ✠ ut qui ubique
totus es etiam hic adesse te nr̄is precibus
senciamus · Per dnm̄ . Oremus .
Omp̄s sempiterne deus hoc baptis
teriū celesti uisitacioni prepara
tū spūs sancti tui illustracione sanctifica
✠ ut quoscumqꝫ fons iste loturus
est trina purgati ablucione indulgen
ciam om̄i delictorū tuo munere conse
quantur. Per dnm̄ . Oremus
Multiplica dn̄e benedicionem tu
am et spūs tui munere fidem nr̄am cor
robora ut qui in h fluenta descenderint
in libro uite asscribi mereantur et in reg
no celesti tibi deo pr̄i in resurrectione tra

credidos per dnm̄ .

Benedictio dei omnipotentis pr̄is ✠ et filij ✠ et spūs sancti ✠ descendat super huius baptisterij lapidem consecratū et maneat semper Amen .

Deinde thurificetur et aspergatur .

¶ Collacio fraternitatis . Quando datur alicui fraternitas queratur p̄mo si petat fraternitatem hui⁹ monasterij propter deū . Illo respondente . Ita dicatur sibi . Omnes efficientes fr̄es aut sorores hui⁹ mōstij fiunt in perpetuū participē in vita et post mortem om̄ bonorum operum sc̄ missar̄ oracionū ieiuniorū vigiliarū elemosinarū abstinenciarū laborū disciplinarū hospitalitatū ceterorumqȝ spiritualiū exerciciorū que fiunt in isto monasterio . in iij^m . v^c . monasteriis cisterciensis ordinis ^ atqȝ in ce

^ tā mōchoȝ q̄m monialiū

tenis ecclesiis aut capellis huius monaste
rijs incorporatis et annexis Ut igitur
ad istam fraternitatem et ad partici
pacionem predictorum bonorum operum
possitis acceptari debetis promittere
huic monasterio et ordini fidelitatem
primo et postea in genibus sedendo cum
ardenti cereo et hanc fraternitatem ac
cipere. Tunc presidens legat Veni sancte
spiritus reple tuorum etc cum versiculo Emitte
te spiritum tuum. Dominus vobiscum. Oremus.
Deus qui corda. Qua finita dicatur.
Ad te levavi oculos meos. Cum Gloria
patri. Kyrieleyson Christe kyrieleyson. pater noster.
Et ne nos. Salvum aut salvam fac servum
aut servos aut ancillam sive ancillas
tuum sive tuos aut ancillam tuam sive
ancillas tuas. Mitte ei aut ee aut eis
auxilium de sancto. Esto ei aut eis domine turris

fortitudinis Nichil proficiat inimicus
in eo aut ea aut eis. Dn̄e exaudi. Dn̄s
vobiscum. Oremus.
Suscipiat te aut vos deus ī nume
ro fideliū suorum quem aut quos quam
aut quas nos licet indigni suscepimus
in oracionib' nostris Et concedat vobis
deus virtutem bene agendi necnō
et constanciā in bono perseverādi atque
graciam ad felicitatem eterne beatitu
dinis perveniendi ut sicut nos caritas
fraternitatis coniungit in terris ita dei
pietas q̄ fraterne caritatis est auc
tor nos simul cū ipso coniungere dig
netur p dnm̄ nrm̄ ihm̄ .i cet'
Auctoritate omnipotentis dei p̄ris
✠ et filij ✠ et spūs sancti ✠
atque meritis beate marie perpetue
virginis ac pij patris nostri bernardi

uencion et omn̄ sanctorum et etiam
auctoritate nr̄i capituli generalis uir
tute deuocionem desiderij uestri ~~confirmi~~
~~us uobis~~ confirmimus uobis fraterni
tatem hui' monasterij et totius ordi
nis nr̄i cisterciensis Atq; plenariam
participacionem omn̄ bonor operū
que hic et p totū ordinem nr̄m cister
ciensem fiunt in perpetuū in uita pa
riter et post mortem.

Sequitur benediccio noue crucis.

B Adiutoriū. Dn̄s uobiscū Orem'
Benedic ✠ dic dn̄e ihū xp̄e hanc
crucem tuā per quam eripuisti mun
dū a ptāte demonū et supasti passione
tua suggestorem pcti qui gaudebat in
preuaricacione primi hominis pligni
uetiti presumpcionem sanctifica ✠
dn̄e istud signaculū passionis tue ut

sit inimicis tuis obstaculū et credentibus
uite perpetuū ꝑfert saluatoris uexillū
Qui cū deo prē et spū scō uiuis et reg.

Deus qui ueteris crucis patibulū qd'
prius erat sceleratis ad penam
conuertisti redemptis ad uitā concede ple
bi tue cuius uallari presidio cuius est
armata uexilla sit ei crux fidei fundamen
tum spei suffragiū in aduersis defensio
in prosperis adiuuamen sit ei in hostes
uictoria in domo custodia in campis p
tectio in ciuitate fultura ut p eam pastor
in futuro gregem cōseruet incolumem que
nobis agnus innocentibus conuersa est in
salutem : Per eundem xpm dnm̄ nrm̄.

~~Secunda benedictio noue crucis~~

Sanctificetur ista crux in noīe
pris ✠ et filii ✠ et spūs scī
✠ et benedictio crucis illius
hic aspergat et reliquias imponat dicens

In quo membra saluatoris suspensa
sunt sit in ista ut orantes inclinantesque
se propter dominum ante istam crucem in
ueniant corporis et anime sanitatem per
Benedictio dei omnipotentis patris
[sup] + et filii + et spiritus sancti +
descendat hanc crucem consecratam et
maneat semper Amen. Deinde thu
rificetur et aspergatur. Sequitur bene
dictio ymaginis beate marie virginis
Adiutorium. Dominus vobiscum Oremus
Omnipotens sempiterne deus clementissi
me cuius disposicione cuncta creantur et
nichilo hanc ymaginem in honorem pi
issime genitricis filii tui domini nostri ihesu cristi
uenerabiliter adoptatam bene + dicere
et sancti + ficare digneris et presta mi
sericordissime pater per inuocacionem
nominis tui unigeniti atque filii tui domini

nostri ihesu christi quem pro salute generis hu
mani ex intemerata uirgine maria
incarnari uoluisti concede precibus eiusdem
sacratissime uirginis quicumque eandem
matrem reginam et gloriosissimam dominam nostram:
coram hac effigie suppliciter honorare
studuerint de instantibus periculis
eruantur et in conspectu diuine maie
statis tue de commissis et omissis ueniam
impetrent atque mereantur in presenti
seculo gratiam quam desiderant adipisci
et perpetuam ac futuram saluacionem cum
electis tuis ualeant [comparare] gratulari in futuro
Per eundem dominum Deinde dicatur ex inte
gro Canticum sancte Magnificat antiphona d. ut De
inde dicatur antiphona Salue regina Cum Col'.
Deus qui de beate marie uirginis Oratio
utero uerbum tuum angelo nunciant
te carnem suscipere uoluisti presta suppli

cibus tuis ut qui vere eam genitricem
dei credimus eius apud te intercessionibus
adiuvemur. Per eundem.
Benedictio dei omnipotentis patris
✠ et filii ✠ et spiritus sancti ✠ descen
dat super hanc ymaginem beate marie
virginis consecratam et maneat semper
Amen. Deinde thurificetur et aspergatur
Sequitur benedictio aliorum ymagi
num sanctorum. Adiutorium nostrum.
Dominus vobiscum. Oremus.
Omnipotens sempiterne deus qui sancto
rum ymagines seu effigies scul
pi aut pingi non reprobas ut quotiens
illas corporeis oculis intuemur totiens eo
actus et sanctitatem ad imitandum memorie
oculis meditemur hanc quesumus ymagi
nem seu sculpturam in honore aut me
moriam beati N. martiris. aut confessoris

siue pontificis aut virginis adoptatā
bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare dig
neris et pia ut quicūq3 coram illa
ymaginē gloriosū mrēm aut confessorem
siue pontificem aut virginē tuū suppli
citer honorare studuerit illius p̄cibus
ac obtenta a te graciā in p̄senti et eter
nam gloriam obtineat in futuro. Per d.

Quesumus omnipotens deus ī defectiuā
clemenciā tuam ut hanc Oremus
ymaginem dextera tue maiestatis dig
nanter extensa misericors et placidus
bene ✠ dicas ut quicūq3 corā ea pie
tati tue fideli deuocione de quacūq3 ne
cessitate supplicauerint optata citius cō
solacione ac munimine potiantur pres
tante dño nro ihū xp̄o q tecū viuit et reg

Benediccio dei omnipotentis pris ✠
et filij ✠ et spūs scī ✠ descen

dat sup hanc ymaginem btī N. conse
cratā et maneat semper Amen. Deinde
thurificetur et aspergatur. Sequit(ur)
bndicio capsarum et monstrancia
rū pro reliquijs servandis .
Adiutoriū nrm. Dns vobiscū. Oremus
Dilectissimi dnm prem omnipoten
tem oremus ut qui omnia p uni
genitū filiū suū in virtute spūs scī ūal
e bona creavit ipse nobis indignis ad
consecracionem harū capsarū aut mōs
tranciarum sanctor suor reliquiis con
dendis rorem grē sue infundere digne
tur. Per eundem dnm nrm ihm xpm
filiū tuū q cū eo vivit et regnat deus
una cū eodem spū scō p oīa scla sclor
Amen. Sequitur benediccio nove
domus. Ad benedicendū novam do
mū primo dicat. Adiutoriū Deinde

piciat sacerdos aquam benedictam p
totā domū dicēs. Asperges me dñe.
Cum.v. Miserere mei de⁹ Modo fac
to dicat.v. Dñe exaudi oracionem meā
Dñs vobiscum. Oremus.
Exaudi nos dñe scē pr̄ omīps etne
deus et mittere digneris sctm̄ angelū
tuū de celis qui custodiat. foueat. pro
tegat. visitet et defendat oēs habitan
tes in hoc habitaculo. P dnm̄. Oremus
Te deū patrē omīpotentem suppli
citer exoram⁹ pro hac domo et
pro oībus eius inhabitatoribus siue
inhabitatricibus ac rebus inibi collo
catis ut hec oīa bene ✠ dicere sancti
✠ ficareqꝫ et bonis oībus ampliare
effectu tue miseracionis digneris hanc
itaqꝫ domū et habitacionem digneris
bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare sic

dignatus es benedicere domum abra
he/ ysaac/ et iacob/ et intra parietes
illius tue lucis angeli inhabitent
eamque et eius inhabitantes semper
Custodiant. Per dnm
Benedictio dei omnipotentis patris
✠ et filii ✠ et spiritus sancti ✠ descen
dat sup domū istā consecratam et ma
neat semper Amen. Deinde thurifice
tur et aspergatur. Sequitur benedictio
vasculi eucharistie. Adiutorium
Dominus vobiscum. Oremus.
Dilectissimi fratres rogemus ut deus
omnipotens hoc vasculum pro corpore filii
sui dñi nostri ihesu christi in eo condendo fabri
catum sue bene ✠ dictionis titamine
suique filii dñi nostri ihesu christi munere ac
sancti spiritus virtute implere dignetur Amen.
Omnipotens deus trinitas in Oremus

separabilis manibus nr̄is operam tue be
nedictionis infunde ut per nram̄ bene
✠ dictionem hoc vasculū sancti ✠
ficetur et corpus dn̄i nr̄i ihu xp̄i dignū
receptaculū ac novū sepulchrum sp̄us
sc̄i gr̄a pficiatur prestante eodem dn̄o nr̄o
ihu xp̄o qui vivit.

Benedictio dei omnipotentis pr̄is ✠
et filij ✠ et sp̄us sc̄i ✠ descendat sup
hoc vasculū consecratū et maneat sem
per. Amen. Deinde thurificetur et aspgatur

Benedictio pro vasculo crismatis aut olei

Fiet ut benedictio vasculi sacri
eucharistie; excepto, qd dicetur ut
olei sancti aut ut olei sacri crismatis dig
nū receptaculū sp̄us sc̄i gr̄a pficiatur
prestante eodem dn̄o nr̄o ihu xp̄o q vi.

Benedictio dei omnipotentis pr̄is
✠ et filij ✠ et sp̄us sc̄i ✠

descendat super hoc vasculum consecra
tū et maneat semper Deinde thurificet
et aspergatur. Sequitur modus in
vestiendi iuvenculam dum primo in
trat monasteriū ante annū noviciā
tus. Iuvencula cū de seculo veniet ad
ecclesiam monasterij cū vestimentis nup
nalibus capillis ab humeris dependē
tibus et habeat in capite sertū aut or
namentū Et finito ewangelio Abbas
querat illam an petat habitū religi
onis et desideret in monasterio regulā
sancti benedicti et mores Cisterciensiū
addiscere Qua respondente ita Dicat
Abbas Vovere debes tacto pectore
manu dextra q̄ quam diu in loco isto
n̄ professa fueris q̄ eodem tp̄e ꝓprie vo
luntati ꝓprietati et sc̄lo renuncias et
obediens ac fidelis in omnibus velis

te superioribus tuis ac Conventui huius
monasterii Respondeant illa Ita faci
am Dicat abbas ad amicos presentan
tes illam Vos eritis fautores et pro
motores huius Conventus ubicumque po
testis propter deum ac propter filiam vestram
nostram iam suscipiendam quod promitte
re debetis Quo facto benedicantur ves
tes et velamen pro ut sequitur.

Ad benedicendas vestes.

Domine Ihesu Christe qui tegimen
nostre mortalitatis induere dignatus es
obsecramus immensam tue largitatis
habundanciam: ut hec genera vestimen
torum que sancti patres ad in
nocencie vel humilitatis indicium abre
nunciantibus seculo ferre sanxerunt tu
ita bene ✠ dicere digneris: ut hec fa
mula tua que istis usa fuerit te indue

Post hoc conuentus cant Veni S. Spiri

te mereantur. Qui in. Post hec uestes
aspergantur aqua benedicta. Deinde
prosternat se iuuencula et sacerdos sup
illam dicat que sequuntur. Confirma
hoc deus quod operatus es in nobis.
A templo sancto tuo quod. Conuertere
domine usquequo. Et deprecabilis esto su
per ancillam tuam. Dominus uobiscum. Oratio.
Deus qui hanc famulam tuam
N. a seculi uanitate conuersam
ad superne uocacionis amorem accendis.
pectori eius purificando illabere et gratiam
ei qua in te perseueret infunde. ut protec
tionis tue munita presidio quod te do
nante promisit impleat et ad ea que per
seuerantibus in te dignatus es promitte
re dona pertingat. Per dominum. Hic erigat
se puella. Tunc abbas abscindat pre

Auferat a te dominus hominis filii varietates et hereditatem celestis patrie tibi reddat. Auferat

comam capitis puelle dicendo. Dominus vobiscum. Oremus. Dilectissimi. dicat ...

Dilectissimi dominum nostrum ihesum christum pro hac famula sua que ad deponendam comam capitis sui pro eius amore festinat ut donet ei spiritum sanctum qui habitum religionis in ea perpetuo conservet et a mundi impedimento vel seculari desiderio cor eius defendat. ut sicut immutatur in vultu ita manus dextere eius illi virtutis tribuat incrementa: atque ab omni cecitate humana oculos ipsius aperiat et lumen eterne vite ei concedat. qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia secula seculorum. Postea abbas exuat eam vestibus secularibus dicens Exuat te dominus veterem hominem cum actibus suis. Deinde induat eam religioso habitu dicens. Induat te dominus novum hominem

qui secundum deum creatus est in iusticia
et sanctitate veritatis. Post hoc abbas
imponat Juvencule velamen super
caput dicens. Accipe velamen sacrū
quod pferas sine macula ante tribu
nal xpi. Hic cantet chorus Rx. Regnū
mundi Et Juvencula sequatur. v.
Eructavit Responsorio dicto Juven
cula ad terrā se psternat et abbas dicat
Salvam fac ancillam tuam. Mitte
ei dñe auxiliū de sancto. Nichil profici
at inimicus in ea Esto ei dñe turris
fortitudinis. Dñs vobiscū. Orem⁹.
Deus indulgencie pater qui seve
ritatem tue districcionis tempe
rans indulsisti ne filius portet iniquitatē
patris et mira dispensacione eciam ma
lis bene uteris tue dignacionis graciā

ꝑ eos frequenter operaris [q̃sumus] : quos clementiam
tuã : ut huic famule tue non obsistat
quod habitũ religionis ꝑ nos tanta
ac tali re indignos accipit : & ministeri
ũ qd ꝑ nos exterius exhibetur tu interius
ꝑ donũ sc̃i spũs exequaris ꝑ d. eiusdem .

Ista Colla finita tunc statim iuuencula
flectat genua sua et det ei plena soci
etas et dicant ab ablate ista q̃ sequuntur

Omnes quamuis ꝑ grãm baptis Orõ
mi fratres et sorores sumus in xp̃o
et unũ patrem habeam⁹ in celo si eius p̃
ceptis ꝑ ut possumus obsequimur, procul
dubio tunc maxime unimur qñ orõib⁹
et beneficiis inuicem nos metipsos copula
mus quemadmodũ et ĩ primitiua ec
clia q̃b⁹ cor unũ et aĩa una quorũ amo
re plures accepisti mente possessiones et

facultates rerum vendentes cum maria
matre Jhu xpi congregati in unu prec
u deferebant gaudentes que apli accepta
tribuebant omib pro ut cuiqz opus erat
sicqz ista nichilominus deo inspirante eoru
exemplo comonita nris optat iungi con
sorcijs ideirco dam ei communem societate
vivendi nobiscu quantum a dno pos
sumus pmereri et uerum est largiri quaten
cu electis a remuneratore omi bonoru
valeat pmia promissa percipere pres
tante dno nro ihu xpo q cu deo pre et
spu sco vivit et regnat deus p oia scla.
Deinde legatur a Conuentu psalmus
Ecce quam bonu. Et abbas deinde
dicat. Salvos fac nos dne deus nr.
Et congrega nos de nacionib. Ut co
fiteamur nomi sancto tuo. Et gloriemur
in laude tua. Dne exaudi. Dns vo

Deus qui renunciantibus seculo mansionem in celo preparasti dilata huius congregationis temporale habitaculum celestibus bonis: et presta ut fraterne teneantur compagine caritatis unanimes continencie precepta custodiant: sobrie simplices sint et quiete: gratis sibi datam professionis graciam fuisse cognoscant: concordet illarum vita cum nomine: ut professio senciatur. Per dominum. iope.

Hic erigat se Juvencula et abbas super illam dicat hanc Collectam. Oremus.

Deus amator castitatis et auctor qui beatum iohannem apostolum et ewangelistam relictis thalamis te sequi festinantem vocasti: ut servata virginitate celestis secreti faceres esse consortem: tribue quesumus hanc (has) famulam (famulas) tuam (tuas). ipsius apostoli tui iter

cedentib' mentis tuis semp inherere mandatis:
et relictis carnalib' desideriis et illicitis vo
luptatibus tue ī omnib' vivere voluntati:
animabus famularum tuarum et corporibus
ipsiusque aie famule tue et corpori tribuas
custodiam: quem matri ī cruce posit' fratri
ēē provisorem: ut constrictis virginie frenis
digne efficiantur
digna efficiatur castis visceribus suscipere te
dominum mansorem: Q'. vivis et regnas cum
Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia
saecula saeculorum Amen. Post Missam finitam
si sit Venerabile Sacramentum in altari
conventus cantat. Tantum ergo Sacramen-
tum etc Et genitori etc Et sic data benedictione
& imposito venerabili Abbas tradit iuven-
culae candelam incipiens quae cantat.
Veni Sponsa Christi Et sic praeeunte
abbate, iuvencula subsequens inducitur
in claustrum

Finita missa abbas dedicat nouiciulu͂ portantem ardentem cereu͂ cum cruce ad clausuram choro cantante. Añt. Veni sponsa xp̄i. Item in is tis articulis querantur suscipiendi ante professionem in capittulo.

An sit seruilis condicionis An sit al terius professionis An sit uiro. aut mulieri. coniugatus. uel ta. An debitis sit obligatus. uel ta. An occultam ha beat īfirmitatem. An sit in membris uiciatus uel ta. An de legitimo matrimo nio sit procreat⁹ et an p̱ papam sit cu͂ eo dispensatam Si aliquem defectu͂ predictoru͂ habuerit et sciat a professio ne repellatur Item nec recipi debet in monachum cui aliquid supersit de cete ris impedimentis ordinandorum.

Postea proponatur ei rigor

ordinis et queratur ab ea si uelit rigo
rem ordinis seruare et renūciare seculo
ac vanitatib9 eius et sacre religionis ha
bitū et ꝓpositū cū obediencia assumere
Qua respondente. Volo. Iubeat eam
uenire ad ecclesiam sub ewangelio ut pro
mittat singula que solent ꝓmitti in p
fessione Suscipiendus abrenūciet pro
prie uoluntati effestucando se. Depost
ponendo dexteram sup pect9 suū iurare
tenebitur q officia sibi forte cōmittenda
fideliter dispensabit aut relinquet i hunc
modū. ut in nouell' dis. viij. ca. v.

Ego. N. iuro q si committitur mi
chi aliquod officium illud fideliter
dispensabo et ad nutū superioris mei
cum fideli cōputacione resignabo absq;
cōtradictione quacūq; Sic me deus ad
iuuet et omnes sancti eius.

Item Sequitur de professione monialiũ
Post ewangeliũ monialis accedat ad
gradũ presbiterij et legat pfessionem
suam. Qua lecta ponat beatã pfessio
nis sup altare. Deinde reuertatur ad
gradium presbiterij et curuatis genib9
dicat ter hũc versum. Suscipe me dñe.
Quem oms ter respondeant ad iungẽ
tes. Glã pri. kirieleẏ. xpeel. kiriel. pr nr. Et ne nos.
Deinde dicatur a Conuentu alternatĩ.
ps. Miserere mei deus. Circa finem vero
psalmi Abbas cũ baculo accedens ad gra
dũ et dicat Saluam fac ancillam tuã.
Mitte ei domine auxiliũ de sco. Nichil
proficiat inimicus in ea. Esto ei dñe turris
fortitudinis. Dñe deus virtutũ conuer
te nos. Dñs vobiscũ. Or9
Deus indulgencie pr qui seueri
tatem tue districcionis temperans in

dixisti ne filius portet iniquitatē pr̄is:
et q mira dispensacione eciam malis
bene utens tue dignacionis grām p eos fre
quenter operaris: quis clemenciā tuam ut
hyis laborantibus
huic famule tue nō obsistat qd religionis
habitū p nos tanta ac tali re indignos ac
accipiunt
cipit: et ministeriū qd p nos exterius exhibe
tur tu internus per donum sancti spūs ope
queris. Per dnm̄. eiusdem.

Oracio ad pr̄em. Orem⁹.

Deus qui p coeternū tibi filiū cuncta
creasti: quique mundū pctis inveteratū per
misteriū incarnacionis eius renouare dignat⁹
es: te supplic⁹ exoram⁹ ut eiusdem dn̄i nr̄i
grā sup hanc famulā tuā abrenūciacionē
seculi pfitentē clementer respicere digneris:
per quam in spū sue mentis renouatā ueter
rem hoīem cū actib⁹ suis exuat: et nouū q
secundū deū creatus ē induere mereat. Per eundē.

Oracio ad filium. Oremus.

Domine ihesu christe qui es via sine qua nemo venit ad patrem: quesumus benignissimam clemenciam tuam: ut hanc famulam tuam a carnalibus desideriis abstractam per iter discipline regularis deducas: et qui peccatores vocare dignatus es dicens: venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego vos reficiam, presta ut hec vox invitacionis tue ita in ea convalescat, quatenus peccatorum onera deponens et quam dulcis es gustans tua refectione sustentari mereatur: et sicut attestari de tuis ovibus dignatus es agnosci eam inter oves tuas: et ipsa te agnoscat ut alienum non sequatur sed te. neque audiat vocem alienorum sed tuam qua dicis qui michi ministrat me sequatur. qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia secula seculorum Amen.

Oracio ad spiritum sanctum. Oremus.

27a

Virginis Mariæ, ac beatissimi Patris nostri Bene-
dicti, quem præcipuum huius sanctæ institutionis
legislatorem dedisti, nec non et omnium sanctorum
eam a vanitate sæculi veraciter convertere

Sa
la
sam tur b
sicut ubi u
tur̃ affirm
modo tua s
uidēas gr
gram uid
cōlionem b
ungnus m
sicē utram
cator: ium
obligatio
uariā
fruare: i
iudicant
et pr̃ ui
dicitam
duunt pr

Sancte spiritus qui te deum ac dominum reue
lare mortalibus dignatus es in imen
sam tue bonitatis graciam postulamus: ut
sicut ubi uis spiras. sic et huic famule
tue affectum deuocionis indulgeas: et quo
modo tua sapiencia est condita tua quoque pro
uidencia gubernetur: quam iuxta consuetam tibi
graciam unctio tua eam omnibus doceat: et per inter
cessionem beatissime dei genitricis semperque
uirginis marie et omnium sanctorum eam aduitatem
sancte ueraciter conuerte. et sicut es omnium pec
catorum remissio deprimentes impietatis
obligaciones in ea dissolue: et ad obser
uanciam huius sancti propositi fac eam certatim
feruere: in tribulacionibus et angustiis tua
indeficienti consolacione ualeat respirare:
et pie et iuste per ueram humilitatem atque obe
dienciam in fraterna caritate fundatam quod te
donante promisit felici perseuerancia compleat.

quod ipse prestare digneris qui cum deo patre sanc
toque unigenito filio eius domino nostro ihesu christo
vivis et gloriaris deus: per infinita secula seculorum
hic erigatur. Benedictio cuculle.
Dominus vobiscum. Oremus.
Domine ihesu christe qui tegimen nostre
mortalitatis induere dignatus es: obsecra
mus in mensam tue bonitatis habundan
ciam ut hoc genus vestimenti quod sancti pa
tres ad innocencie vel humilitatis indicium
abrenunciantibus seculo ferre sanxerunt: tu ita
bene + dicere digneris ut hec famula tua
que hoc usa fuerit te induere mereatur:
Qui vivis et regnas deus per omnia secula seculorum.
Item benedictio velaminis. Oremus
Caput omnium fidelium deus et totius cor
poris salvator: hoc operimentum
velaminis quod famula tua propter tuum
tuique genitricis beatissime scilicet semper vir

A. B. 28a

Post hac Abbas Intonat Cantic: Te deum laudamus. Quod prosequitur Conventus alternatim, et in fine dicitur ab abbate.
℣. Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu
℟. Laudemus et superexaltemus eum In saecula +
℣. Dominus vobiscum ⁊.

Oremus:

Actiones nostras, Quaesumus Domine, aspirando praeveni, et adiuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio, et operatio, à te semper incipiat, et per te coepta finiatur.
Deus Qui nos à vanitate saeculi conversos ad superna vocationis bravium accendis, pectoribus nostris illabere, et gratiam nobis, quâ in te perseveremus infunde,: ut gratiae tuae muniti praesidio Quod [te] donante: promisimus, impleamus, et nostrae professionis executores effecti, ad ea, quae perseverantibus in te dignatus es promittere, pertingamus. Per Christum dominum nostrum. ℟. Amen

Quo dicto noviter professus in ordine suo Collocatur, et Abbas missam prosequit.

ginis marie amorem suo capiti debet im
ponere. Tua dextera sanctifica ✠ et
hoc quod per illud innuitur datur intelligi tua
semper custodia corpore pariter et animo
incontaminatam custodiatur. Ut quando ad per
petuam sanctorum remuneracionem venerit cum
prudentibus et ipsam virginibus preparatam te
perducente ad perpetue felicitatis ianua
as introire mereatur. Qui vivis. Et per omnia
secula seculorum. Hic exuat eam abbas veste
qua induta est et dicat. Exuat te dominus
veterem hominem cum actibus suis. Hic indu
at eam cucilla et dicat. Induat te
dominus novum hominem qui secundum deum creatus est
in iusticia et sanctitate veritatis. Orem
et dicat. Oremus

Deus eternorum bonorum fidelissimus
repromissor et certissimus perso

lutor: qui uestimentu̅ salutare et indu
mentu̅ eterne iocunditatis tuis fidelib9 pro
misisti: clementiã tuã suppliciter exoram9:
ut hoc indumentu̅ hu̅ilitatem cordis et
co̅temptu̅ mu̅di significans. q̊d tuã fa
mulã sc̄o inuisibiliter est informanda ꝓposi
to propici9 bene ✠ dicas. ut b̄e castita
tis habitu̅ quem te inspirante suscepit [uit] te
protegente conseruet [ent]: et quam [s] uestibus
uenerande promissiones i̅duit temporalit:
b̄ta facias i̅mortalitate uestiri. P dn̄m.

Hic imponat ei uelamen dicens.

Accipe uelamen sacru̅ quod perferas
sine macula ante tribunal xp̄i cui
flectitur omne genu celestiu̅ terrestriu̅ et i̅
fernor̄ i̅ scl̄a sc̄lor. Amen. Oratio.

Famulã tuam quis dn̄e tue custo
dia muniat pietas: ut co̅tinentie sc̄e pro

positū qd' te inspirante suscepit te protegē
te illesū custodiat. Per dnm. Oracio.
Da quis omps deus ut hec famula
tua que pro spe retribucionis eter
ne tibi dno desiderat semper deservire in
bono et sco proposito permaneat. Tu ea
omps pater sanctifi ✠ ficare et bene ✠
dicere et in perpetuū conservare digneris: tri
bue ei dne humilitatem. castitatem. obediènci
am. caritatem. et omniū bonorum quantitatem
da ei dne pro operib' gloriam. pro pudore ve
recundiam. pro pudicicia sanctitatem. ut
ad meritū possit glorie pervenire. P dnm.
Postea cantabitur a Conventu Ymnus
Veni creator spiritus. Quo decantato di
cat abbas. Manda deus virtute tue. Oracio.
Acciones nostras quis dne aspirando
preveni et adiuvando prosequere
ut cuncta nostra operacio a te semper inci

piat: et per te cepta finiatur. P xp̄m.
His per actis dicatur. Credo. Missa decan-
tata cantetur. R̄m. Regnū mundi. uel an̄
Veni sponsa xp̄i. Et monialis deferens
cereum ardentem in manibus cū cruce ad
clausuram in conuentū introducatur.
Et tūc abbas exeat se abeundo.

Processus in electione noui abbatis. aut
noue abbatisse. *mutatis mutandis, et omissis omittendis.*

In nouellis diffinicionib9 distinctio-
ne octaua capitulo sexto habetur sic. In
vacantibus monasteriis ad noui pastoris
substitucionem nullatenus procedatur nisi
patre abbate uel eius cōmissario requisito
primitus et p̄nte. Electio aliter f̄ca irrita
sit et inanis atq3 eligentes iure eligendi
tam actiue quam passiue illa vice sint
priuati prouisione de persona ydonea mo-

nasterio viduato penes patrem abba
tem uel eius cõmissariũ remanebit Et
hec diffinicio etiã extendit ad monia
les Anno millesimo quadringentesimo
tricesimo nono statuit capitulum generale
hanc diffinicionem In electionibus electo
res nullatenus secundum antiquitatem
gradus uel etatis sed secundum perfectionem
morum honestatem uite cõuersacionem et in
utroque regimine experienciã assumant quod
ĩtdnĩ iuniores etate senioribus sciencia et moribus
prestanciores inueniuntur. In sexto decre
taliũ habetur quod ille potest eligi in abbatem
qui est viginti quinque ãnorum et est professus
In abbatissam potest eligi que est triginta an
norum et est professa. In priorem potest eligi qui est
viginti quinque ãnorum et est professus Nulla
monialis nisi ~~duodecimũ annũ~~ peregerit
~~rit et~~ professa fuerit ad eligendũ cũ aliis

admittatur

POst mortem aut resignacionem abbatis per priorem et Conuentū oīs monachi professi uacantis monasterij ad certam eleccionis diem cōuocentur Quibus sic uocatis ꝛ cōgregatis dies et hora eleccionis eis prefigatur Et dum ad domū capitularem cōuenerint cum p̄re abbate aut cōmissario dicat p̄r abbas aut Commissarius. Audiate. Et respondeat. Conuentus. Dn̄s. Tūc fiet sermo si tempus admittit Quo facto dicat p̄r abbas aut cōmissarius Carissimi uidetis quia hec domus uestra nunc est uiduata prelato et uos frēs estis acephali et oues sine pastore Ne autem deficiente pastore lupus rapax crudeliter uos et bn̄a ūri monasterij inuadat uel ledat aī periculū in mora sit opus habetis de electio

ne novi pastoris et prelati prudenter per
tractare Et exquo fiet electio novi abba
tis queritur an sint omnes vocandi voca
ti et presentes Respondeat prior Ita vel ta
lis se excusavit et venire non potest propter
urgentes causas ~~tamen consentit in eligen~~
~~dum per maiorem partem electorum~~ Tunc pre
sidens dicat Ne a rectitudine ordinis
et iuris deviemus audiamus omnia que
concernunt actum electionis Tunc abbas
legi faciat ex clementina Capitulo Ter
cio De electionibus in ordine faciendis ubi
sic habetur. Ordinamus quod cum aliqua
abbatia abbate proprio caruerit tunc in
fra xv dies per conventum loci ad eligendum
novum abbatem omnibus monasterii pro
fessis dies electionis prefigatur ad quem
omnes venire teneantur Et prior ac suppri
or nec non et cellerarius maior vacantis

Ergo maior pars totius requiritur cum [illegible] a quo sit hoc ~~[illegible]~~ per [illegible]

NB septima pars [illegible] 3 menses [illegible] sub [illegible] canon. c. 4. q. 29.

NB. videtur hoc electio per compromissum.

monasterii conveniant de electoribus. Quos quidem prior postquam de ipsis convenerint in capitulo nominabit. Si vero prior supprior vel cellerarius dissenserint in nominacione electorum statuimus ut visitator dissencientem quantum poterit ad consenciendum inducat. Quod si forte ille consentire noluerit tunc visitator suppleat defectum sic discordantis et loco ipsius alium ydoneum cum aliis duobus instituat electorem. Quo lecto dicat visitator. Dilecti fratres audistis ex scriptis ordinis qualiter in electione novi prelati procedere debetis. Surgant ergo prior supprior atque cellerarius et stent ante nos. Quibus stantibus dicat visitator ad illos. Iniungimus vobis ad consciencias vestras ut deum pre oculis habentes secundum scripta ordinis conveniatis de electoribus qui sint bone fame et persone commen

dabiles atque abiles qui de iure possint
eligere uel eligi Igitur exeatis et de electori
bus conueniatis et statim ad nos reuerti
mini ac electores coram omnibus nobis no
minetis. Qui tunc de capitulo exeuntes de
liberabunt se et electores conscribant ac o
to reuertantur ad capitulum stantes ante
analogium Tunc prior dicat insita
tori Venerabilis pater conuenimus de elec
toribus secundum formam ordinis quorum
nomina sunt. N et N. Priore uero nomi
nante electores quicumque nominatis fuerit
surgat et secundum etatem ordinis iuxta
priorem stet Cumque omnes electores coram
omnibus steterint dicat insitator ad reli
quum conuentum et ad electores. Fratres consen
titis uos omnes in istos electores tamquam ydo
neos ut ipsi uice omnium uestrum uobis abbatem
eligant et uultis illum habere gratum et ratum

quemcumque ipsi vobis elegerint in abbatem
Et si nemo contra dixerit nichilominus
adhuc dicat visitator. Nos precipimus
et committimus vobis ut siquis vestrum sci
verit quemquam ex hijs electoribus reproba
bilem vel aliquem eorum in posterum obicere
aliquid pro quod electionem istam intendat in
validare // hoc faciat modo omnibus nobis pre
sentibus quia volumus ei iure ordinis vestri in
dicare. Qui vero modo tacuerit et in
posterum super hijs quidquam mollitur
attemptaverit sciat se pro tunc secundum
viam iuris graviter fore puniendum et
nullatenus se esse audiendum. Et si
quis electis aut reprobatis de electione
fuerit qui se defendere non potuerit electio
differatur donec alius in locum eius insti
tuatur. Si vero omnes consenserint absque
contradictione et opposicione dicat ex tunc

voluerit //

patre abbas electoribus. Ut autem
diuina pietas bonū spm̄ uobis tribuat
qui opus electionis ur̄e laudabili pro
cessu et salubri fine concludat Cantabitur
missa sollempniter de spū sc̄o In qua
quidem missa omnes electores in albis
cucullis cōicare debebunt aut certe qui
ascripti sunt ad certas missas celebrare
Hic soluitur capitulum et itur ad missam
cantandū quam missam uisitator can
tare debet. Finita missa uisitator iterum
uadat cum cōuentu ad capitulum et omnibus
residentibus dicat. Benedicite. et respō
dente cōuentu. Dn̄s dicat uisitator.
Surgant electores et stent ante nos Qui
bus in medio stantibus coram cōuentu di
cat ad illos uisitator Dilecti fr̄es uobis
omnibus gn̄raliter et unicuique ur̄m specialiter
i remissionem pctōrū ur̄or arctius iniungi

unus et in virtute sancte obediencie districte
precipiendo mandamus quatinus deum pre oculis
habentes postpositis omni favore et odio eli
gatis bona fide in abbatem loci istius ta
lem virum qualem sancta regula ac statuta
nostri ordinis et iura eligendum fore declarant

Primo eligatis talem in abbatem qui
iuxta sancti benedicti regulam in secundo et
in lxiiij capitulis sciat et valeat vicem xpi
in monasterio semper gerere Abbas est vicari
~~dns~~ xpi Ideoque sibi honor a subditis suis
est exhibendus sicut apostoli et discipuli exhi
buerunt xpo Ea de causa abbas dominus abbas
vocatur amore et honore xpi .

talem Secundo eligatis ~~tellectū~~ qui subditos suos
antecedat in sanctitatis exemplis sicut illos
precedit in prelatura dignitatis Ideo dicitur in re
gula sancti benedicti in secundo et in lxiiij capitulis
Abbas debet nomen maioris suis factis

adimplere Oīa eñ virtutū opa a disci
pulis facienda debet abbas primo suis
factis ostendere sicut de xp̄o actum ṗmo
dicitur Cepit ih̄s facere s. ṗmo et postea
docere glosa ordinaria ne verbū ope destru
at. Ambrosius in pastorali honor gran
dis grandiori debet sollicitudini circumvallari.
Tercio eligitur ~~intellectū~~ q semp timorem dei p̄ [talem]
oculis habeat ut in regula btī bn̄dicti sc̄do
et hoc capitulis habet ubi scribitur Memor sit
semp abbas qȝ de oībȝ factis suis in tremen
do dei iudicio facienda erit discussio et tunc
reddet racionem de oībȝ iudiciis et opibꝰ suis
sive de neglectis actibȝ bonis Ideo abbas de
bet semp habere timorem divinū ut nichil
contra dei p̄cepta faciat doceat cōstituat
aut iubeat sive a suis subditis fieri pmittat.
Quarto eligatur talem q iuxta regulam btī
bn̄dicti in sc̄do caplō magis sollicitꝰ sit de

aiabus sibi committendis quam de rebus tem
sitoriis lucrandis siue cumulandis. Nam
de aiabus sibi committendis reddet summo ab
bati deo racionem addita et sue anime.
Quinto eligitur talem q sit in lege diuina
doctus q subditis suis mandata dni uerbis
proponere ualeat cuius doctrina fermentum
diuine iusticie in discipulorum mentibus
conspergatur ut in regula sci be. et. lxiiii.
caplis nec non et in diffinicionibus distinc
tione octaua quinto caplo manifeste describitur
Sexto eligatur talem q sit discretus et temperatus
aliis opa iniungendo siue scdm deum aut
scdm seculum sint q et cogitet discrecionem
sci iacob dicentis genesis. xxxiii. Si greges
meos plus in ambulando laborare fecero
morientur cuncti una die ut bti bndicti regu
la caplo. lxiiii. canit.
Septimo eligitur talem q sciat deseruire mul

torũ moribus q̄ ardua res est debet enim
quoqȝ ridere cũ ridentibȝ quoqȝ flere cũ flen
tibȝ et miscere tp̄a temporib⁹ terroribus
blandimenta ut in regula sc̄do ca° dicit
beatus benedictus.
Octavo eligat᷑ cl'ãn q̄ non unũ plus
quã aliũ diligat nisi quẽ in bonis ac
tib⁹ et obedienciã invenerit perfectiorem ã
meliorem ut in regula sc̄do ca° declaratur.
Nono eligit᷑ cl'ãn q̄ fr̄es diligat et ĩ aug
mentacione boni gregis gaudeat et q̄ õib⁹
sciat se taliter exhibere q̄ magis ametur
quã timeat et q̄ magis sciat prodesse quã pre
esse et q̄ non cõturbet gregem sibi cõmissũ ut
regula sc̄do ꝛ lxiiij°. atqȝ lxiij°. capitlis docet.
Decimo eligat᷑ cl'ãn q̄ sciat mites pacientes
obedientesqȝ ut in meli⁹ p̄ficiant obsecrare et
ãmare ut regula sc̄do ca° cavit.
Undecimo eligit᷑ cl'ãn q̄ odiat vicia ꝛ qui

ualeat ac sciat corripere et castigare negli
gentes, contemptoresque ordinis et superiorum pre
cepta primo verbis rogatiuis secundo verbis increpa
torijs tercio virgis aut alijs ordinis peniten
cijs ut habentur in regula sancti et lxiij capitulis
talem Duodecimo eligatis ~~tellem~~ qui sciat in sua
correctione semper prudenter agere ne nimium strin
te corrigat ne dum cupit eradere eruginem
frangatur vas sed qui sic sciat omnia temperare ut
fortes cupiant et infirmi non refugiant ut
regula capitulo lxiiij docet.
Terciodecimo eligite talem qui non velit dissimu
lare peccata delinquencium sed qui illa ut orta cepe
runt mox radicitus odiat et amputet non im
memor periculi sacerdotis heli de silo ut beatus
benedictus in regula sancti capitulo dicit.
Quartodecimo eligatis talem qui non sit
turbulentus aut nimis suspiciosus et qui
non sit anxius aut nimius, siue in suo animo

obseruat⁹ ut in regula xiiii et xviiii capitulis describitur.

Quintodecimo eligitur electus qui sit castus sobrius et misericors ut in regula capitulo xiiii scribitur.

Sextodecimo eligatur electus qui substanciam sui monasterii per se aut per suos officiales sciat et faciat bene regere ac conseruare in utilitatem fratrum suorum et sui monasterii atque substanciam predictam sciat secundum posse augmentare deperditamque recuperare ad quod summopere tenetur maximam diligenciam adhibere cum hoc iurare teneatur.

Septimodecimo eligitur electus qui sit legittime etatis videlicet triginta annorum nisi aliter fuerit secum per sedem apostolicam dispensatum ut habetur in diffinicionibus distinccione octaua capitulo quinto.

Octauadecimo eligatur electus qui sit uirta

diffinicionés distinctione ·x· caplō predic
tis de legittimo matrimonio procreatus .

Nonodecimo eligatur tal̄n q̄ nec p se aut
aliū quacumq; pmissione siue donacione
rei temporalis seu precii ~~aut precio~~ directe
vel indirecte aliquem ad se eligendū quo
cumq; modo aut fauore induxit ut iura
mentū eligenciū in se concludit .

Vicesimo eligatur tal̄n q̄ curā maximam
gerat ne infirmi ĩdigenciā paciant̃ aut
a celleraryis et seruitoribus neglligantur
ut in regula ca°. xxxvi°. habetur .

Ceterum dñi electores talem cōdicionatū hom
inem aut p maiori parte has condiciones
habentem nunc eligat̃ eciam si vltimus
fuerit in ordine congregacionis .

Tunc abbas quemlibet electorem scdm
decretū concilii generalis iurare faciat
et qñlibet elector sedeat in genubus corā

visitatore et abbatibus posita dextra
manu super ewangelium prestet sic
iuramentum

Ego frater N iuro et promitto omni
potenti deo et beate ~~illum eligere in ab~~
marie virgini et super hoc ewangelium
xpi illum eligere in abbatem huius mo
nasterii quem credam futurum esse in spiritua
libus et temporalibus utiliorem neque illi vo
cem dabo quem sciuero promissione aut
dacione alicuius rei temporalis seu prece siue pre
cio per se aut per alium quocumque modo elec
cionem pro se procurare Sic me deus ad
iuvet et omnes sancti eius Secundum matheum

In illo tempore Dixit symon petrus ad
ihesum Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus
te Quid ergo erit nobis Ihesus autem
dixit illis Amen dico vobis quod vos qui
secuti estis me in regeneracione cum sederit

filius hoīs in sede maiestatis sue sedebitis et
uos sup sedes duodecim iudicantes duode
cim tribus isrl' Et oīs q̄ reliquerit domū
ul' frēs aut sorores aut prēm aut matrē
aut uxorem aut filios aut agros, pter no
men meū centuplum accipiet et uitam et
nam possidebit Amē. Depost dicat ui
sitator ad conuentuales remanentes In
capitlari domo Carissimi frēs qr iam pro
cedendum est ad electōem noui abbatis ne
cessario requiritur oīm urm deuota ad deum
oracio ut dignus platus eligat' Ergo in
state oroīb' legentes septem psalmos et
hos repetendo si nccē fuerit donec reuertam
ad uos Et tunc uadat uisitator cū electo
ribus ad ecclīam conuentu ī capitlari domo
remanente Baculus pastoralis cū Contra
sigillo et clauib; abbie habeant' tūc ecīa
in capitlari domo Electores uero ī oracio

ne sequestrati ab inuicem se ponant ad ge
nua gratiam sancti spiritus deuote inuocantes sibi
inuicem non loquantur Visitator et assesso
res sui ad sacristiam uel ad aliam capellam
uadant et per ordinem quilibet electorem solum
ad se uenire faciant ipsius uotum audien
tes Unus ex assessoribus nomina eligencium et
electorum in carta conscribat+ Receptis uotis
omnium eligencium electores ad capitulum redeant
Et uisitator cum suis assessoribus craiatis
uotis electores ad capitulum sequatur Visita
tore cum suis assessoribus residente prior surgat
solus et stet ante analogium ac dicat Reuerende
de pater petimus nobis nominari et confirmari
electum nostrum Tunc uisitator dicat Ite sessum
Consequenter dicat uisitator Dilecti filii
electionem uestram ab influencia diuine boni
tatis credimus emanasse quia reuera ut spe
ramus elegistis uirum honestum bonis moribus

+ vel quod visitatori assessoribusque ipsimet scribant

proditum competentis litterature etatis legitime
de matrimonio legitimo procreatum in spiritualibus
et temporalibus ydoneum quem vobis nominamus vide
licet dominum N de N. In nomine patris et filii et
spiritus sancti Amen. Et statim visitator iubeat
electum surgere de suo loco et vocet ipsum ante
se Quo surgente et ante analogium stante
dicat visitator. Domine N. nunc recipimus
a vobis quatenus in nostrum conventum et in elec
cionem de vobis factam consentire non recusetis
Si autem electus consentire noluerit pater
abbas ipsum ad consenciendum inducat in
forma quod ipsum quod spiritui sancto ac votis fratrum non
debeat resistere sed consentire Et consenciente
illo visitator dicat Conventui Carissimi
consentitis et vos in electum vestrum iam vobis
nominatum et ostensum Quibus respondentibus
Consentimus Tunc visitator vocet electum ad
se et prope se in loco abbatis sedere faciat atque

sibi baculū pastoralem tradat dicens Acci
pe baculū pastoralis officii quem p̄feras
caterue tibi cōmittende ut sis ī corrigendis
uiciis pie seuiens et cū irat⁹ fueris mīe me
mor eris. Oremus.

Deus cui omīs potestas et dignitas
famulat^r da famulo tuo prosper sue dig
nitatis effectū in qua semp te timeat tibiqʒ
iugiter placere ītendat. Per xp̄m Et tūc
Cantor īcipiat Te deū laudam⁹. Quo in
cepto Conuent⁹ pcessionalit' procedat ad ec
clesiā cantando iunioribʒ precedentibus et cā
pane pulsent^r Interea dū ~~cant~~ Te deum
Decantatur stabit Conuent⁹ sicut ad ui
gilias stare solet Tunc p^r abbas īstallet
electū ad stallū abbatis dicendo Stare et
tenere locū a deo uobis delegatū potens ē
enī deus augere uobis graciam. Et p^r
abbas stet ad dexterā ei⁹ ī proximo stallo

finito Te deum institator accepta stola et ba
culo pastorali dicat V̄. Manda deus uir
tuti tue Et conuent' respondeat Confirma
deus hoc qd operat' es i nobis. Dn̄s uobiscu̅
Actiones nr̄as qs dn̄e Oremus.
aspirando preueni et adiuuando
prosequere: ut cuncta nr̄a operacio et a te
semp incipiat: et p te cepta finiatur p xp̄m.
Collecta finita p̄r abbas dicat et presentet
electu̅ ad summu̅ altare ubi venia̅ petendo
surgens osculet' illud Quo facto iter ducat
electu̅ ad capitlm Conuentu̅ p̄cedente Ibiq3
cunctis residentib' dicat p̄r abbas electo
Dn̄e ex quo disposicione et gr̄a dei elect'
et p̄ntat' estis i abbatem et rectorem hu
ius monasterij ta̅ in sp̄ualib' quam in
tpalib' Ideo scdm statuta papalia p̄stare
debetis iuramentu̅ ad scā dei ewangelia
q bona monasterij uri conseruabitis fide

liter Tunc presidens ponat ewangelium
super genua sua et aperto libro iubeat
electum surgere et iurare positis ambabus
manibus super ewangelium se deinde in genibus ante presi
dentem et iurabit sic.

Non vendam neque alienabo neque
impingnerabo neque de novo in
feudabo possessiones vel iura ac bona
ad monasterium meum pertinencia neque per ali
quem alium modum donabo nisi per modum in
papalibus statutis designatum atque deperdita
pro posse meo recuperabo Sic me deus adiu
vet et sancti eius. Post hec pater abbas tradat
electo sigillum aut contrasigillum abbatie di
cens. Electionem de vobis factam confirmet deus
pater et filius ✠ et spiritus sanctus Nosque ipsam
auctoritate dei omnipotentis ~~nostra~~ et sedis apostolice ac
etiam auctoritate patrina aut commissionis confir
mamus nos in abbatem huius monasterii

+ ergo et commissarius a patre abbate constitutus poterit dicere confirmacionem

tradentes nobis p hoc Sigillū curam hui9
monasterij tam ī spūalib9 quā tempalibū
In noīe pr̄is ₇ filij + ₇ spūs scī Amen .
Deinde tradat ei librū regule aptū dicens
monastice
Accipite cōuersacionis regulā scdm quā
ppriā et subditor debetis corrigere uitam .
Tunc Conuent9 faciat professionē abbati
incipiendo a seniorib9 singulis corā eo flecte
tib9 genua ac manibus cōiunctis positis
īter man9 abbatis dicendo . Promitto tibi
obedienciā scdm regulā scī bndicti . Vel p
mitto tibi obedienciam de bono usq3 ad mor
tem Tunc dicat abbas . Deus det tibi ui
tam eternam . Et osculante abbate fra
trem surgat frater induet se ac reuer
tatur ad locū suū Post pfessionem
monachorū etiam Conuersi p mgīn
coꝝ adducant q sili modo ī vulgari pr
onunciate illi pfessionē faciant Deinde pr

abbas r̄cōmendet electū suo Conuentui
dicens Carissimi filii et fratres recōmenda
m⁹ uobis dnm̄ ur̄m abbatem ipm̄ puro cor
de diligatis semp̱ et sincero affectu sibi obe
diatis eiq; in prosperis et aduersis fidelit̓
assistatis mutua uos dilectione semp̱ inuicem
ꝓsequentes ⁊ deus pacis et dilectionis erit uo
biscū Post hoc pr̄ abbas r̄cōmendet electo
cōuentum. Dn̄e abbas recōmendamus
uobis Conuentū ur̄m sitis fratrib⁹ ⁊ filiis
ur̄is pius pr̄ ipsos sincere diligendo et
p̄uū ipsis affectū exhibendo nec non et
necessaria eis pro posse ministrando illos
q; ad spūalia exercicia semper dirigendo.
Post hec ul̓ similia hortamenta pater abb
cū Conuentu surgens terminet Caplm̄
Cantans Adiutoriū nr̄m Deinde soluto
Caplo sequentib⁹ senioribus ⁊ officialibus
monasterii educat pr̄ abbas electū ad ha

bitacionem abbacie collocans cui in sede predecessor suorum tradatur et claues abbacie dicte

Item modus absoluendi omnes si pecierint .

Item si Conuentus absolucionem pecierit et legerit Confiteor poterit eos Capellanus ibi absoluere a casibus sibi reseruatis Hoc modo uel similiter Indulgenciam et remissionem omnium peccatorum uestrorum per graciam sancti spiritus tribuat uobis omnipotens et misericors dominus Amen Alia absolucio Dominus noster ihesus christus per suam magnam misericordiam uos absoluat et ego auctoritate eius ac auctoritate prima qua fungor absoluo uos a vinculis excommunicacionis et a ceteris casibus michi reseruatis et restituo uos unitati fidelium et sacramentis ecclesie . In nomine patris et Filij et spiritus sancti Amen Etiam poterit dare certis confessoribus auctoritatem suam ad absoluendum personas monasterij infra certum tempus

Absolucio super defunctus ored uisitando sepul

42a

℟. Tradimꝰ uobis ꝛ cõmittimꝰ ꝑ has claues regimen ꝛ curã huiꝰ monasterij ĩ spũalibꝰ ꝛ temꝑalibꝰ ꝛ attendatis ut semꝑ sitis fideles ꝛ prudentes dispẽsatores ĩ domo dñi.

Eamq in pace :-
Et sic Electio tota facta

bitacionem abbacie collocans cũ in sede pre
cessor suorũ tradatur ei claues abbacie dictẽ

Item modus absoluendi unios si pecierint.

Item si Conuent⁹ absolucionem pecierit et legerit Confiteor poterit eos Capellanus ibi absoluere a casib⁹ sibi reseruatis Hoc mo do vl' simili. Indulgenciã ⁊ remissionem oĩm pctõr uřor p gram̃ scĩ spũs tribuat uobis omps ⁊ misericors dñs Amen Alia absolucio Dñs nr̃ ihũs xpũs p suã mag nam miam̃ uos absoluat et ego auctẽ ei⁹ ac auctẽ p̃mia qua fungor absoluo uos a vinculis excõicacionis et a ceteris casib⁹ michi reseruatis ⁊ restituo uos unitati fi deliũ ⁊ sacramentis ecclesie. In nõie pr̃is et Filij et spũs scĩ Amen Etiam poterit dare cer tis cõfessoribus auctem̃ suã ad absol uendũ psonas monasterij īfra certũ tps

Absolucio sup defunctus ord' uisitãdo sepul

chrast In primis legantur psalmi. Mise
rere mei deus. et De profundis Cum versu
Requiem et. kyrieleyson. xpeleyson. kyrieleyson. Pater noster.
Et ne nos. A porta inferi. Dominus vobiscum. Oremus
Deus cuius miseracione anime fidelium requi
escunt. animabus famulorum famularumque tu
arum omniumque fidelium hic et ubique in xpo qui
escencium da propicius veniam peccatorum ut
a cunctis reatibus absoluti tecum sine fi
ne letentur. Per eundem. Deinde absoluantur
in hunc modum sc. Dominus noster ihesus xpus
dignetur vos absoluere et ego auctoritate ipsius
atque prima vos absoluo ab omnibus sentenciis
et irregularitatibus quas incurristis vel non
et ab omnibus commissis per vos criminibus excessibus
delictis peccatis quantumcumque enormibus in
quibus incidistis contritis confessis et oblitis Et resti
tuo vos communioni sancte matris ecclesie in quantum
michi permittitur et restituo vos eciam illi innocen

ue i aqua cratis quando statim baptizati fuistis In noie pris et filij et spus sci Amen

Deinde aspgant sepulchra aqua bndicta

Item ordo ad benedicendu abbatem scdm ordinariu Colonien eccle.

Die dnica hora tercia vel pona i medio chori circa altare mensa supposito mensali mudo et desup ponant due magne scutelle et due magne flasce cu vino et habeant duo honesti cerei refecti cu auro et argento et vas aquaticu cum pelue et manu tergio Epus vero idutus pontificalib missam celebraturus cu debito ordine ministroru ad altare pcedat Et duo alij abbates cu bndicendo abbate albis et desup cappis choralib i medio cor bndicendu abbate ducentes accedat ad chor i locu eis pparatum bndicedu locantes ad mediu Et epus dicat Confiteor Et abbates dicant

Misereatur. Sequatur per abbates Confiteor.
Et episcopus Misereatur vestri. et Indulgenciam cum ceteris
suffragiis. Hiis dictis incipiatur introitus misse
sancti Spiritus domini vel aliud ad devocionem episcopi.
Collectis conclusis ante epistolam Episcopus ponat se
super sedem suam conversus ad abbates Tunc
duo abbates assistentes benedicendo dicunt ad
episcopum sedentem. Adest reverende pater et domine elec
tus monasterii. N. quem vestri pontificatus
celsitudini ex parte conventus eiusdem loci dirigi
mus presentandum postulantes a nobis ut ipsum
in abbatem dicti monasterii dignemini ordinare
Tunc episcopus interroget abbates Scitis eum esse
ydoneum ad abbatis officium. Respondeant abba
tes Scimus et testificamur ipsum esse ydoneum et
dignum Episcopus interrogat abbates constat eius electio
canonice et concorditer celebrata Respondeant abba
tes constat. Tunc episcopus dicat Deo gracias Abbates
habeant penes se decretum electionis benedicendi

abbatis in casu quo episcopus illud examinare
vellet aut videre Tunc episcopus Antiqua sanctorum
patrum institucio docet et precipit ut is qui ad regi
men animarum eligitur examinari et interrogari de diuer
sis causis et moribus que huic regimini congrua
et necessaria sunt debeat Eadem igitur aucto
ritate te frater ista interrogamus. R

Vis propositum tuum et sancti benedicti regulam
observare tibique subiectos ut id
ipsum faciant diligenter instruere. Respondeat
electus. Volo. Episcopus Vis mores tuos
ab omni malo temperare et quantum adiu
vante deo poteris ad omne bonum commu
tare. Electus. Volo. Episcopus. Vis casti
tatem sobrietatem humilitatem pacienciam
cum dei adiutorio in te ipso custodire subditos
que tuos in hiis docere. Respondeat Electus Vo
lo. Episcopus. Vis res monasterii tibi commis
si fideliter custodire et in usus ecclesie ac fratrum et

pauperũ ac pegrinoꝝ distribuere. Rndet
electus. Volo. Epũs. Uis claustralẽ
disciplinam et ecclesiasticũ officiũ instaurare
Elect'. Volo. Epũs Uis sc̃o tuo ĩ cun'
diocesi ordinandus es eiusqꝫ catholice
successorib' subiectionem et obedientiam
scd'm canonicã autoritatẽ et decreta sũmoꝝ
pontificũ exhibere Elect'. Volo. Epũs.
Uis in his q̃ predicta sunt quantum
p̃uales et humana fragilitas admittit
uigilanter ꝑmanere Electus positis du
obus digitis manus sue dextere sup librũ
epi sedens ĩ genib' iuret p hec uerba.
Et ego. N nũc ordinandus abbas
subiectionẽ et obedienciam a scis
patribus cõstitutam scd'm regulã sci bndic
ti abbatis dño. N scẽ Colonien sedis ar
chiepo eiusqꝫ catholicis successorib' perpe
tuo me exhibiturũ ꝓmitto et ꝓpria manu

Si abbas non est exemptus.

si est exemptus addit Salvo ord. nro.

firmo saluo or. d'ne meo Cistercensi sic me
deus iuuet et hec uerba scā ewangelica.
Dehinc epūs dicat. Augeat tibi deus in
hys fidem et cōstanciam ut adimplere
et ea seruare ualeas Elect' dicat. Amen.
Post hec epūs cū abbatibus prosternāt
se sup sedes suas et dicat letania a duob'
frībus uel clericis Et cū puentū fuerit
ad illū locū. Ut pacem nobis dones.
Erigat se epūs et accepta baculo ī manu
sua cōuersus ad abbates dicat. Ut electū
tuū et confirmatū in abbatem bene ✠ di
cere sā ✠ ficare et cōse ✠ crare digneris.
Chorus rndeat. Te rogam' audi nos.
Post hec reponat se epūs sup sedem suam
usqz ad finē letanie Qua cōpleta epūs sub
iungat Pr̄ et ne nos. Saluū fac seruū tuū
dn̄e. Chorus Deus meus sperantē inte.
Epūs Dn̄s conseruet et uiuificet eū. Chor'
Et btīn faciat eū in tra Eps Dn̄s custodiat introi
tū tuū et exitum tuum . Chorus .

Ex hoc nunc ⁊ usq; ī sclm. Epūs. Dūs
custodiat eū ab oī malo. Chorus Custodi
at aīām suam dūs. Epūs. Mittat sibi
auxiliū de scō Chorus. Et de sion tueat' eū
Epūs. Nichil proficiat inimicus in eo.
Chorus. Et filius iniquitatis nō noceat ei
Epūs. Esto ei dūe turris fortitudinis Cho
rus A facie inimici. Epūs. Exurge dūe
adiuua eū. Chorus Et redime eū propt'
nomen scm tuū. Epūs Dūe exaudi oro
nē meā. Chorus. Et clamor meus ad te
ueniat Epūs. Dūs uobiscū. Chorus. Et
cum spū tuo. Oremus.

Concede qs omps deus affectui nro
tue miseracionis effectū ut hunc
famulū tuū quē ad regimen aīar eligi
mus grē tue dono prosequeris ⁊ te lar
giente cū ipo tibi electione nra placea
mus Per xpm Rndt. Oracio que

tur ad hunc illo prostrato manente Oratio
Cunctorum bonorum institutor deus qui per
moysen famulum tuum ad gubernan-
das ecclesias prepositos instituisti tibi suppli-
ces preces effundimus atque devotis mentibus
exoramus ut famulum tuum hunc quem communis elec-
cio famulorum tuorum et clementia tua abba-
tem hodie omnium tuorum instituit clementer
respicere et peticionis tue gratia munire
digneris sicque sibi subditis commendatas
oves regere concedas ut cum illis omnibus celorum
regna adipisci mereatur Quibus te opitulan-
te domine apostolicis insigniter fultus doctrinis cen-
tesimo cum fructu letus introeat portas para-
disi atque te collaudante audire mereatur
Euge serve bone et fidelis in pauca fuisti
fidelis supra multa te constituam intra in
gaudium domini tui Quod ipse prestare digne-
tur qui vivit et regnat deus. Deinde dicat me

dicat uoce iunctis manibus ante pectus
P in modum prefacionis et dicat.
Per omnia secula seculorum Amen Dominus uo
biscum Sursum corda Gratias agamus domino deo
nostro Vere dignum et iustum est equum et salu
tare Nos tibi semper et ubique gratias agere
domine sancte pater omnipotens eterne deus Omnium fons et
origo bonorum te suppliciter deprecamur ut
affluentem spiritum tue benedictionis super hunc
famulum tuum nobis orantibus propicius in
fundas. Hic imponat manus super caput illius.
et qui per nostre manus imposicionem hodie ab
bas instituitur tua sanctificacione digne a te electus
permaneat nunquam postmodum a tua gratia separe
tur indignus Hic remoueat manus a capi
te. Suscipiat te largiente hodie in bono opere
perseueranciam in aduersis constanciam in tri
bulacionibus tolleranciam in ieiuniis desideri
um in impietatibus misericordiam in humilitate princi

paciũ in superbia odiũ ĩ fide dilectionẽ
in doctrina puigilanciã in castitate cõti
nenciã in luxuria abstinenciam ĩ uarie
tatibus moderanciam ĩ morib⁹ doctrinã
Te auxiliante dñe talis in hoc monaste
rio pseueret qualis leuita ab aplis elect⁹
btūs stephanus meruit pdurare Totam
ab hodierna die mũdanam cõuersacio
nẽ despiciat te dñe bñdictionẽ largiente
cõtempnet psencia diligat celestia pmia
desideret sempiterna Sic exemplũ et for
ma iusticie ad gubernandã et regendã
qz ecclesiam tuã fidelis et speculator pui
dus iter suos collegas semp ĩueniat
Sic magni cõsilii industrie censure ef
ficiat disciplina Sta te dñe tribuente
ut oĩb⁹ mandatis tuis sine rephensio
ne tibi mũdo corde deseruiens ad brauiũ
supne uocacionis multiplicato fenore cum

centesimo fructu coronaqꝫ iusticie ad celes
tiū thesauroꝝ ornamenta ꝑueniat ꝑstan
te dn̄o nr̄o ihū xp̄o q̄ viuit ꝛ regnat cū
deo prē ī vnitate sp̄us scī deus p. Oremus
Exaudi dn̄e p̄ces nr̄as quas ī con
spectu tue maiestatis fundimus
sup hūc famulū tuū q̄ inuocacione tui
nōis ad gubernacionē omnū tuaꝝ īstituit
ut eū respicere ꝛ īntercedente btō N ꝑrono et
gubernatore nr̄o bene ✠ dicere digneris
ꝛ qui ad redempcionē et ꝓtectionem nr̄am
de celo descendisti, et mūdo te uerū ꝛ sūmū
pastorē exhibuisti dicens, ego sū pastor
bonus, te īuocam⁹ te sup̄pliciter dep̄camur,
ut huic seruo tuo quem pastoralitatis
culmen subire voluisti, tua bonitas assit
et bn̄dictio oībus dieb⁹ vite sue, ꝓtege eū
dn̄e et defende ab oībus visibilium ꝛ īuisi
biliū, aduersitatib⁹ īnimicoꝝ dirige gressus ei⁹

in viam pacis et iusticie, et largire michi dona
virtutum, iusticiam, temperanciam, prudenciam,
caritatem, sobrietatem, castitatem, pacienciam,
longanimitatem, fortitudinem, constanciam,
insuperabilem, fidem non fictam, spem inconcussam,
mentem deuotam, humilitatem perfectam, intelligen-
ciam rectam, benignitatem, modestiam, vnanim-
mitatem, concordiam, pacem, abstinenciam, vi-
gilanciam, discrecionem, rectitudinem, sanctam
pietatem, consilium et in cunctis actibus bonis
inuiolatam perseueranciam. Aufer domine ihesu
christe ab eo quicquid prauum et distortum est,
quicquid saluti contrarium est, quicquid anime
est contrarium et nociuum, superbiam, iactan-
ciam, vanam gloriam, elacionem, et quicquid
adulterinum est et tibi displicens esse potest.
Circumda eum exterius et interius tue protectio-
nis auxilio, sit te defensore sit tutus, sit
te protegente securus, te docente sciolus. Osten

de ei viam per quam ambulet, tribue ei
thesauros sapiencie, ut sciat et habeat
unde noua et uetera proferat. Fac eum in omnibus
tua sequi uestigia et de sua ministracione
gaudium bonum adipisci, ut post huius seculi
cursum cum ante tuum tribunal uenerit, illud
ei premium et omnibus quas tibi prestabit largia
ris quod fidelibus dispensatoribus tuis pro tuo
nomine te laborantibus in terris te promisisti da
turum esse in celis. Qui cum patre et spiritu sancto viuis et
regnas per omnia secula seculorum Amen. Postea det
ei regulam dicens. Accipe regulam a sanctis
patribus traditam ad regendum custodiendumque
gregem tuum tibi a deo creditum, quantum deus
ipse confortauerit ac fragilitas humana
permiserit. Accipe gregis dominici paternam
prudenciam et animarum perfectionem, et per diuine
legis incedenda precepta sis ei dux ac celestis
hereditatis pascua adiuuante domino nostro

ihū xp̄o Post lectionē regule dicat istam
R oracionem. Oremus. ⁘ ⁘.
ex omnip̄e et piissime te deprecamur
dn̄e huic famulū tuū propicius intuere / ut
grā tua hanc auxiliante ī sua subiectorum
cōuersacione p̄cepta scē regule efficaciter
studeat adimplere ut transacto sue villica
cōis tp̄e una cum cōmissa sibi grege potiat'
perpetua btitudine. Per xp̄m. Bn̄dictio crothe
I nmensā clemenciam tuā car
omnip̄e et piissime deus humilit' implo
ram' / ut famulor' man' tuor' sicut exteri'
obducunt' manicis istis / sic interius aspgā
tur rore tue bn̄dictionis et quecūq3 sunt p
eū bn̄dicenda p te bn̄ ✠ dicant' et cōsecren
tur Per xp̄m. Et deinde aspgant' et ponā
t' crothecr ī man' bn̄dicti et cōsecrati di
C ircūda dn̄e manus Candid Orē
hui' famuli tui mūdicia noui

hoīs q̄ de celo descendit ut quemadmo
dū iacob dilect⁹ tunis pellicalis hedeꝝ
optis manib⁹ paternā bñdictionem
oblato prī cibo potuq3 gratissimo īpe
trauit sic ꝛ isti oblata p maū suas hostia
salutari grē tue bñ ✠ dictionē impe
trare mereat' p eūnd' xp̄m. bñdictio ba
Omnipc ꝛ misericors deus qui culi
ineffabili bonitate notis supplican
cīū assistis quicq3 ex tue pietatis habundan
cia affectū petendi tribuis huic baculo quē
ad pastoralis officij signū in tuo noīe de
dicam⁹ tue bñ ✠ dictionis vim copiose
īfūde ut eo pastor insigmit' sic sollicite custo
diat q̄tūs ab vnitate eccłie nullatenus devi
are pmittat ꝛ confractū reintegret quassa
tū consolidet scꝫ vna cū grege suo ītegrū
tibi atq3 īmaculatū conseruet ut ate num
quā separetur indignus P xp̄m. Deinde

dat sibi baculū dicens Accipe baculū pas
toralis officii quē preferas caterue tibi con
misse ut sis in corrigendis viciis pie seuiens
et cū irat⁹ fueris mīe recordaberis Oremus.

DEus cui⁹ omnis ptās et dignitas fa
mulat da famulo tuo N. prosper
sue dignitatis effectū in qua semp te time
at tibiqꝫ iugit placere contendat P xp̄m.

Bñdictio Anulorum.

Creator et cōseruator humani gene
ris dator grē spūalis largitor eterne salutis
dñe īmitte tuam bñ ✠ dictionem super
hunc ānulū q in hoc sacro fidei signo in
signit⁹ incesserit ī virtute celestis defensionis
ad eternam sibi proficiat salutem Deinde
dat ei annulos dicens. Accipe annu
los fidei sꝫ signaculū quatinus sponsam dei
sanctā videlicet ecclesiam ītemerata fide orna
tus illibate custodias. Deinde dicat.

Memor esto ecclesiastice dispensacionis
et dilectionis domini dei tui quia assecutus es hunc
honorem caue ne obliuiscaris illius Oracio.
Omnium honorum iustorumque profectuum
munerator tribue quesumus famulo tuo N.
acceptam bene regere dignitatem et a te sibi
prestitam bonis operibus comprobare Benedi
cat te deus celi. adiuuet te xpc filius dei
viui corpus tuum in seruicio suo custodire
et conseruare dignetur. Amen. Mentem
tuam illuminet sensum tuum custodiat graciam
suam ad profectum anime tue tibi porrigat
Amen. Ab omni malo te liberet dex
tera sua te defendat et qui sanctos suos semper
adiuuat ipse te adiuuet et ad celestia
regna perducat Amen. quod ipse prestare dig
netur. Qui viuit et regnat deus per
Benedictio dei pa ✠ tris et fi ✠
lii et spiritus sanc ✠ ti descendat super te et

inmaneat semper. Amen. His ita gestis
tunc legatur Epistola et procedatur usque
ad offertorium more consueto Et tunc offe
rat electus illos duos panes cum una
mappa cooptos duas amfras cum albo
et rubeo vino duos tortschcas ardentes
in quarum qualibet infigentur pannie in bo
na quantitate Que omnia offerentur per
consecrandum Et cum in missa perventum fuerit
ad illum. Et pax eius Diaconus conversus
ad populum dicat. Humiliate vos ad
benediccionem Chorus respondeat Deo gracias
Et tunc episcopus conversus ad chorum legat
alta voce benedicciones sollempnes Et post
quam episcopus communicaverit ipse benedicendus com
municare debet de manu episcopi non tamen de sanguine
sumet Missa finita episcopus campanis pul
santibus ducat electum in chorum statuens
illum in sedem predecessoris sui et dicat.

Accipe liberam ptatem regendi hoc
monasteriū ꝛ cōgregacōem eius et omnia
que ad illud interius et exterius spūalit'
ꝛ temporaliter ptinere dinoscuntur.
Si vero huiusmodi bndiccio fit extra mo
nasteriū in aliqua ecclia cathedrali. sta
tuat epūs electum in aliquo stallo alicui
dignitati deputato scdm morē illius
ecclie ꝛ dicat. Sta in iusticia et scita
te ꝛ tene locū tibi a deo delegatū potens
ē enim deus ut augeat tibi graciam suā.
Tunc incipiat Te deum laudamus Cumque
dicatur sedis versus scz Te eternum patrem tunc
fres p ordinem osculentur eū ruerent pcino
flexis genib' corā illo Et pmpno dicto di
cat epūs. Confirma hoc deus qd operat'
es i nobis. Saluū fac seruū tuū dne.
Esto ei dne turris fortitudinis. Nichil
pficiat inimicus in eo. Dne exau. Dns vob'.

Exaudi dñe preces nr̃as et sup[er] Oracio.
hunc famulum tuum spiritum tue bndic
tionis emitte ut celesti munere ditatus et
tue maiestatis graciam possit acquirere et bn̄e
vivendi aliis exemplum prebere. Per xpm.
Istis completis cum summa reuerencia exeant
chorum et uestimenta sacra in armario de
ponant. + Item iuramentum Consiliarii
ore manu pectore imposita ∴ ∴.

+ Finis bene dictionis

Ego frater. N. iuro dño meo ab
bati fideliter prestare consilium per
ipsum requisitus et illud nullatenus
alicui reuelare nisi iussus per ipsum
eique fideliter astare in omnibus licitis et
honestis. Sic me deus adiuuet et sancta eius
Juramentum officialium qui instituuntur ad
aliquod officium cetensis prioribus tribus
digitis aut manu pectore imposita.
Ego frater. N. in officio iam mi

chi cōmisso iuxta būdictine ⁊ ordinis
nri Cisterciēn statuta me fidelem dilig̃
tenq̃ ī omnibus exhibebo. Sic me deus
adiuuet ⁊ omnes sci eius. Juramen
tū in vulgari lingua pro cōuersis
⁊ laicis fratribus

Ich broider. N. geloeuen dat
ich dit ampt dat myr hude
van myns cloisters weg̃ beuolen
wirt | wil truwelichen in vlysslichen
regeren ind bewaren | ind tzo gewynnen
myner ouerstẽ weder ouergeuen | so
myr got help ind alle syne hilligen.

Item excōicacio In ramis palmarū.
Singulis ānis sedm diffinicōes in
ramispalmar in oib' capitlis ordinis
post habitū sermonē postquā abbas
aut alius loco eius p̄sidens p statu vni
uersalis sce mr̄is eccle ac pro vniis et

et ad nutum Superiorum paratissima cedam.

defunctis orōēs instituerit exposuerintz
laicos articulos hic cōtentos Surgens
accepta stola et candela accensa et pas
torali baculo si abbas fuerit publica
Abit sniam excōicacōis hoc modo.

Auctē dei omnipotentis pr̄is et filij
et spūs scī ac btē marie et omn̄ sctoꝝ ge
neralisqz capli et tocius ordinis nr̄i Cister
ciensis excōicam⁹ et eo excōicatos denūciam⁹
omēs conspiratores apostatas incendia
rios fures ꝓprietarios et omēs psonas or
dinis q̄ proterue opposuerint se visitato
rib⁹ aut iudicibus ab ordine īstitutis in
electōibus correcōibus ordinacōib⁹ seu
execucōib⁹ ipis cōmissis Necnon et omēs
qui per se aut per alios lrās preces minas
īsidias siue auxilia potentiū sclariū ue
contra statuta ordinis pcurauerint aut
procurant atqz omēs illos qui ista facien

tibus consiliū auxiliū et consensū dede
rint quos om̄s ab introitu eccl'ie ⁊ per
ceptiōe sacramentoꝝ segregam⁹ donec
se emendauerint et resipiscant

Item sequitur pfessio Conuersoꝝ scdm
diffinicōes dis . xiiij Caplo pmo .

Post ānū ueniat conuersus
nouicius i caplm monachoꝝ
ptrus ueniam prostrat' . Abbas int
roget Quid queris . Rn̄deat Mīam
dei et urām . Et abbas iubeat eū sur
gere et pponat ei de fidelitate seruanda
Quod conuersus promittere teneatur
tactis p̄cordialib⁹ De post faciat eū
abrenunciare pprie uoluntati cū effectu
cacōe De post pponat sibi de obedien
cia de non habendo ppria ⁊ de castitate
seruanda Istis fc̄is conuersus faciat
pfessionem hoc mō Veniat ante ab

batrum flectens genua et iungat ma
nus suas inter manus abbatis et pro
mittat ei obedienciam usque ad mortem secundum
regulam sancti benedicti Et abbas respondeat.
Deus det tibi uitam eternam. Et dicto
ab omnibus. Amen Et osculatur ab abba
te exeat et discedat. Item professio co
nator et fiat coram aliquo altare hoc mo
do presentibus aliquibus testibus et notario
Ich N, van N, offeren mych myt
myne vryen willen tzo eygenschaf
der hilliger dryueldicheit, ind marien der moder
gotz dem hilligen orden van Cistercien,
ind dem cloister tzom N, ind geloiuen üch
her Abt ind uren nakomelingen abten tzom N,
gehoirsam tzo syn yn allen saichen Ich
geloeuen yn der selüer wisen
wurde myr eynich ampt van dem cloister
beuoilen, dat wil ich tzo des cloisters nutz

ind oirber truwelichen regeren ind nutz
lichen bewaren / ind tzo gesinnen myns
aptz berechenen ader ouergeuen Ind wur
de ich yn diesen vurgroirten puncten bruch
lich befunden / so underwerpen ich mych
der straiffong des vurscreuē ordens ind
cloisters ind sal die als eyn eygen lydt
des ordens ind cloister vurscreuē sonder
weder rede lyden ind draigen / diese vurgr
roirte puncten gelouē ich vast ind stede
tzo halden / so myr got helpe ind alle syne
hilligen Ind bidden uch her notariū her
up eyn warafftich instrument tzo maich
en / ind dem vurscreuen cloister tzo geuen .

Eadem forma cum promissione castitatis.

Ich N. van N. offeren mich mit
minē vrien willen / zo eygenschaft
der hilliger drijueldicheit / ind marien der
moder gotz / dem hilgē orden van Cister
cien / ind dem closter vam Aldenbg̃ /
ind gelouē uch her Abt / ind vren na
koemelingē Abten zom Aldenbg̃ /
gehoirsam zo sin in allen sachen /
Ich gelouē in der seluer wisen / ein kuijsch
leuen zo halden / ind ghein eigendō
zo hauē buissen willen ind wissen mi
ner ouersten / ind wurde mir einich
Ampt van dem Cloister beuoilē / dat
will ich zo des cloisters nutz ind oir
ber truwelichen regerē / ind nützlich
bewarē / ind zo ge- sinnē mins
Abtz berechen ouergeuē / Ind wür
de ich he in desen voirgerurten pūctē
bruchlich gefunden / So underwerpē

ich mich der straffong des vurscrevē
ordens ind Cloisters ind sal de als
ein eyghē lidt des ordens ind Cloist's
vurscrevē sunder weder rede lidē vnde
draegē Dese vurgerurte puncten
gelovē ich vaste ind stede So halde
So mir godt helpe vnde all sin
hillgen.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

De inuestitione sororum ordinis sancti augustini :~

Postquam puella vel persona illa que ad habitum religionis assu-
menda est sufficienter in his que religio postulat examinata
fuerit die ad hoc statuto post horam que precedit missam maiorem
ante gradum altaris adducatur ibique prostrata interrogetur a presi-
dente Que est peticio tua soror Qua respondente Peto dei mise-
ricordiam et societatem pauperum sororum ordinis beati augustini :
Proponat breuiter ei quas molestias ac temptationes in conuersacione
regulari sustinere necesse sit in abstinencijs in vigilijs in laboribus in
silencio in abdicatione proprietatis et maxime in obediencia seruanda
et in mortificatione proprie voluntatis et insuper quanta districtione omnis
obseruancia regule ab ei exigatur qui eam professi fuerit et quam seuere
transgressores et negligentes iudicentur et cetera que ordini duriora et
aspriora fuerint Exponens interroget si ad hec omnia subeunda et
sustinenda parata sit Que si imperterrita mente responderit se diuina
misericordia et oracionibus sororum suarum confisam omnia pro salute
sua libenti animo velle subire dicatur ei Det tibi dominus hec omnia
adimplere et cursum tuum feliciter consummare Amen Deinde surgens
nouicia offerat ardentem cereum ad altare et postquam redierit ad locum
suum incipiat Abbas flexis genibus hymnum sequentem :

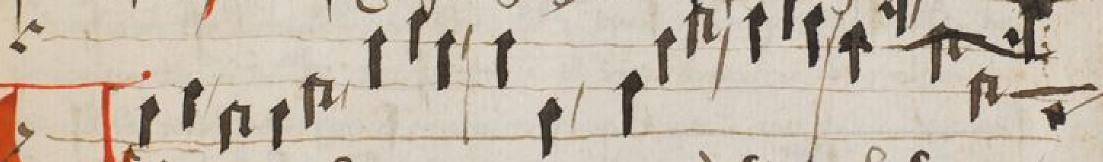

Veni creator spiritus mentes tuorum visita imple superna

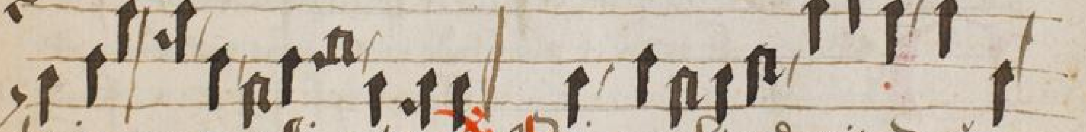

gratia que tu creasti pectora V. Qui paraclitus diceris donum

dei altissimi fons vivus ignis charitas et spiritalis unctio Tu septiformis munere dextre dei tu digitus tu rite promisso patris sermone ditans guttura Accende lumen sensibus infunde amorem cordibus infirma nostri corporis virtute firmans perpeti Hostem repellas longius pacemque dones protinus ductore sic te previo vitemus omne noxium Per te sciamus da patrem noscamus atque filium te utriusque spiritum credamus omni tempore Sit laus patri cum filio sancto simul paraclito nobisque mittat filius carisma sancti spiritus Amen ℟ Emitte spiritum tuum et creabuntur. Et renovabis faciem terre. Oremus

Collecta

Deus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem spiritu recta sapere: et de eius semper consolatione gaudere Per

Collecta

Actiones nostras quesumus domine et aspirando preveni et adiuvando prosequere: ut cuncta nostra operatio et a te semper incipiat: et per te cepta finiatur. Per dominum

Deinde legantur psalmi sequentes singuli cum gloria patri

Ps

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut quis requiescet in monte sancto tuo Qui ingreditur sine macula: et operatur iustitiam Qui loquitur veritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua Nec fecit proximo suo malum: et opprobrium non accepit adversus proximos suos Ad nichilum deductus est in conspectu eius malignus: timentes autem dominum glorificat Qui iurat proximo suo malum et non decipit qui pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super innocentes non accepit Qui facit hec: non movebitur in eternum Gloria patri et filio et spiritui sancto. +

Ps

Domini est terra et plenitudo eius: orbis terrarum et universi qui habitant in eo Quia ipse super maria fundavit eum: et super flumina preparavit eum Quis ascendit in monte

+ qui habitabunt in tabernaculo tuo requiescent in monte sancto tuo

domini: aut quis stabit in loco sancto eius Innocens manibus et mundo
corde qui non accepit in vano animam suam: nec iuravit in dolo proxi-
mo suo Hic accipiet benedictionem a domino: et misericordiam a deo
salutari suo Hec est generacio querencium eum: querencium faciem
dei iacob Attollite portas principes vestras: et elevamini porte eter-
nales: et introibit rex glorie: Quis est iste rex glorie: dominus fortis
et potens dominus potens in prelio Attollite portas principes vestras: et
elevamini porte eternales: et introibit rex glorie Quis est iste
rex glorie: dominus virtutum ipse est rex glorie: Gloria Ps
Hec est generacio querencium dominum querencium faciem dei iacob
Miserere mei deus: secundum magnam misericordiam tuam Et secundum
multitudinem miseracionum tuarum dele iniquitatem meam Amplius
lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me Quoniam
iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper
Tibi soli peccavi et malum coram te feci: ut iustificeris in sermo-
nibus tuis et vincas cum iudicaris Ecce enim in iniquitatibus con-
ceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea Ecce enim veri-
tatem dilexisti: incerta et occulta sapiencie tue manifestasti michi
Asperges me ysopo et mundabor: lavabis me et super nivem deal-
babor Auditui meo dabis gaudium et leticiam: et exultabunt ossa
humiliata Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniqui-
tates meas dele Cor mundum crea in me deus: et spiritum rectum
innova in visceribus meis Ne proicias me a facie tua: et spiritum
sanctum ne auferas a me Redde michi leticiam salutaris tui: et
spiritu principali confirma me Docebo iniquos vias tuas: et impii
ad te convertentur Libera me de sanguinibus deus deus salutis
mee: et exultabit lingua mea iusticiam tuam Domine labia
mea aperies: et os meum annunciabit laudem tuam Quoniam

si voluisses sacrificium dedissem utique holocaustis non delectaberis Sacrificium deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum deus non despicies Benigne fac domine in bona voluntate tua syon: et edificentur muri iherusalem Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblaciones et holocausta tunc imponent super altare tuum vitulos Gloria patri: letania

Kyrieleyson
Xpeleyson
Christe audi nos
Sancta maria Ora pro nobis
Sancta dei genitrix Ora
Sancta virgo virginum Ora
Sancte michael Ora
Sancte gabriel Ora
Sancte raphael Ora
Omnes sancti angeli et archangeli Orate pro nobis
Sancte Johannes baptista
Omnes sancti patriarche et prophete Orate
Sancte petre Ora
Sancte paule Ora
Sancte andrea Ora
Sancte iacobe Ora
Sancte Johannes Ora
Sancte mathee Ora
Sancte bartholomee Ora
Sancte philippe Ora
Omnes sancti apostoli et ewangeliste Orate pro nobis
Sancte stephane Ora
Sancte laurenti Ora
Sancte vincenti Ora
Sancte ignati Ora
Sancte dyonisii cum sociis tuis Orate
Sancte mauricii cum sociis tuis Orate
Omnes sancti martires Orate
Sancte augustine Ora
Sancte martine Ora
Sancte gregori Ora
Sancte nicolae Ora
Sancte benedicte Ora
Sancte bernarde Ora
Omnes sancti confessores Orate
Sancta Anna Ora
Sancta maria magdalena Ora
Sancta agnes Ora
Sancta agatha Ora
Sancta cecilia Ora
Sancta lucia Ora
Sancta ursula cum sodalibus tuis Orate pro nobis

Omnes sancti virgines vidue
et continentes Orate pro nobis
Omnes sancti Orate
Propicius esto parce nobis domine
Propicius esto libera
Ab insidijs diaboli libera
Ab omni immundicia libera
Ab omni immundicia mentis
et corporis libera nos domine
Ab omni malo libera
Per incarnacionem et
natiuitatem tuam libera
Per passionem et crucem tuam li
Per sanctam resurrectionem
et gloriosam ascensionem tuam li
Per aduentum spiritus sancti
paracliti libera
In die iudicij libera
Peccatores Te rogamus audi
Ut pacem nobis dones Te
Ut indulgenciam et remis
sionem omnium peccatorum nostrorum
nobis donare digneris Te
Ut graciam sancti spiritus
cordibus nostris infundere dig
neris Te rogamus audi nos
Ut dominum apostolicum
et cunctum ecclesiasticum ordinem
religione conseruare digneris Te
Ut antistitem nostrum in tuo sancto
seruicio conseruare digneris Te
Ut regem nostrum et cunctum
populum christianum precioso sanguine
tuo redemptum conseruare dig
neris Te rogamus audi nos
Ut abbates et priores nostros et
omnes congregaciones illis commissas
in sancta religione conseruare dig
neris Te rogamus
Ut regularibus disciplinis nos
instruere digneris Te
Ut famulas [lam] tuas [am] religi
onis habitum petentes [tem] conseruare
digneris Te
Ut eis [ei] in sancto proposito perse
uerantiam dones Te
Ut eas [eam] perfecte seculo renun
ciare facias Te
Ut ad promissum glorie tue pre
mium nos perducere digneris Te
Ut nos exaudire digneris Te
Fili dei Te
Agnus dei qui tollis peccata mundi
parce nobis domine
Agnus dei qui tollis peccata mundi
miserere nobis

Agnus dei qui tollis peccata mundi Dona nobis pacem Christe audi nos Kyrieleyson. Xpeleyson Kyrieleyson Pater noster Et ne nos Saluas^am fac ancillas^lam tuas^am Deus meus sperantes^tem in te Mitte eis^ei domine auxilium de sancto. Et de syon tuere eas^am Nichil proficiat inimicus in eis^ei Et filius iniquitatis non apponet nocere eis^ei Esto eis^ei domine turris fortitudinis A facie inimici Domine exaudi Dominus vobiscum Et

Oremus

Omnipotens sempiterne deus qui iustis supplicationum petitionibus semper presto es. exaudi preces nostras: quas tibi pro famulabus^la tuis^a humiliter offerimus que mundi pompis abrenunciare atque habitum secularem deponere festinant^at: et presta ut per hoc quod pio mentis affectu inchoant^at gratia tua largiente eterne vite remedia comprehendant^at Per Oremus

Deus amator castitatis et auctor. qui beatum iohannem apostolum et euangelistam relictis thalamis te sequi fecisti vocatum: ut seruata virginitate et castitate celestis secreti faceres illum esse consortem: tribue quesumus: has^hanc famulas^lam tuas^am ipsius apostoli intercedentibus meritis semper tuis inherere mandatis et relictis carnalibus desideriis et illicitis voluptatibus tuam in omnibus sequi voluntatem: ipsumque animabus^am et corporibus^pori famularum^le tuarum^tue tribuas custodem: quem in cruce positus matri tue sacratissime voluisti fieri prouisorem. ut constructis lugeoriis et immundicie fecis digne^na efficiantur^tur castis visceribus suis capere te deum mansorem. Qui viuis et regnas cum deo patre etc.

Deinde aspergantur vestes quibus nouicia induenda est aqua benedicta et statim exuat eam abbas habitu seculari dicens

Exuat te dominus veterem hominem cum actibus suis Amen

Dum induit eam habitu religionis Dicat Induat te dominus

nove hominis qui secundum deum creatus est in iustitia et sanctitate ve-
ritatis Amen Interim vero cantetur responsorium Regnum mundi cum
cum versu Eructavit Deinde alius versus Elegi abiecta esse in domo
domini mei iesu christi Quem vidi cum gloria patri Quo finito dicat
Dominus vobiscum Et Oremus Collecta

Deus misericors deus clemens cui bona cuncta placent sine
quo nichil sanctum inchoatur nichilque boni perficitur assint
nostris humilibus precibus aures tue pietatis et has [hanc] famulas [lam]
tuas [am] quibus [cui] in nomine tuo hoc sanctitatis vestimentum imposui-
mus. a mundi impedimento et seculari desiderio defende et concede
eis [ei] ut in sancto proposito devote [ta] persistant [tat] et remissionem peccatorum
percepta ad electorum tuorum consorcium pertingere valeant [at] Per dominum

Tibi famulabus [le] tuis quesumus domine bonos mores Collecta
placatus institue in eis [ei] quod tibi placitum est clementer in-
funde. ut et tibi devote [ta] sint [sit] et tua beneficia valeant [at] prome-
reri Per christum Collecta

Da quesumus domine famulabus [le] tuis in tua fide et sinceri-
tate constancia. ut in caritate divina firmate [ta]. nullis temp-
tationibus ab ea integritate vellantur [atur] Per dominum Finitis ora-
tionibus abbas confessione facta missam more solito prosequatur Et
novicia post agnus dei ad sacram communionem accedat Missa vero
finita abbas deposita casula convertat se ad novicia et dicat ora-
tionem sequentem Dominus vobiscum Oremus Collecta

Deus plasmator corporum afflator animarum qui nullam
spernis etatem nec sexum reprobas. nullam condicionem tua
gracia ducis indignam sed omnium equalis es creator et redemptor.
tu has [hanc] famulas [lam] tuas [am] quas [am] ex numero gregis tui bonus
pastor elegere et quibus [cui] ad conservandam [dans] corona perpetue casti-

tatis. castimoniam anime dignatus es conferre. tue protectionis scuto circum-
cinge. ut ad omne opus virtutis et glorie. magistrante sapientia preparate [ta]
virentis [virentes] carnis illecebras. et licita connubia recusantis [recusantes] inso-
lubilem filii tui domini nostri ihesu christi copulam mereantur [atur] Hos [hunc]
primum domine arma suscipiant non carnalia. sed spiritus tui potentia
ut te muniente earum [eius] sensus et membra. in carnis [eius] corpore non possit
dominari peccatum. atque sub tua gratia vincere cupientibus [cupienti]
nichil sibi insistator malorum et inimicus bonorum. de his [hoc] vasis [vasi]
nomini tuo consecratis [to] vendicare prevaleat. omne in eis [ea] ingenitum
calorem ymber gratie celestis extinguat. lumine vero spiritus castitatis
accendat. facies scandalis pudica non pateat. nec incaute occasi-
onem tribuat negligentia delinquendi Sitque in eis [ea] sancta castitas
ornata pariter et armata. fide integra. spe certa. caritate sincera.
et preparato animo ad continentiam. virtus tanta prestetur. que
superet diaboli universa figmenta. atque contempnendo presentia futura
sectentur [etur]. ieiunia epulis carnalibus preferant [rat]. et lectiones sa-
cras et orationes. conviviis et potationibus anteponant [nat] ut orationibus
paste [ta]. eruditionibus complete [ta] et illuminate [ta] vigiliis. opus gratie
virginalis exerceant [at] Hos virtutum armis has [hanc] famulas [lam] tuas [am]
interius exteriusque communiens presta eis [ei] in offensum cursum sacre
virginitatis complere. Per eundem dominum. eiusdem. ¶ Hac oratione com-
pleta abbas aspergat novitiam aqua benedicta et tradens ei cereum
accensum introducat eam ad clausura et interim cantentur Antiphone
Prudentes virgines An Tunc surrexerunt An Que preparate
An Veni sponsa christi : Ingressa vero clausuram a priorissa et sub-
priorissa ante fores in osculo pacis suscipitur et consequenter ab aliis
sororibus in dextro choro Et deinde in sinistro supplicans singulis iun-
ctis manibus et dicens Ora pro me Et postea dirigatur ad locum

sibi competetem :- ¶ Sequitur de professione :-

Cum tempus quo novicia benedici debet advenerit post offertorium maioris misse benedictio seu professio celebranda est hoc modo: In primis interrogetur novicia ante gradum altaris prostrata an bene deliberata profiteri velit que cum professione toto corde se desiderare responderit Abbas aliqua sibi de austeritate ordinis si sibi videbitur repetere potest Et si nichilominus in desiderio suo firma permanserit surgens offerat ardentem cereum ad altare Et abbas genua flectens incipiat: An

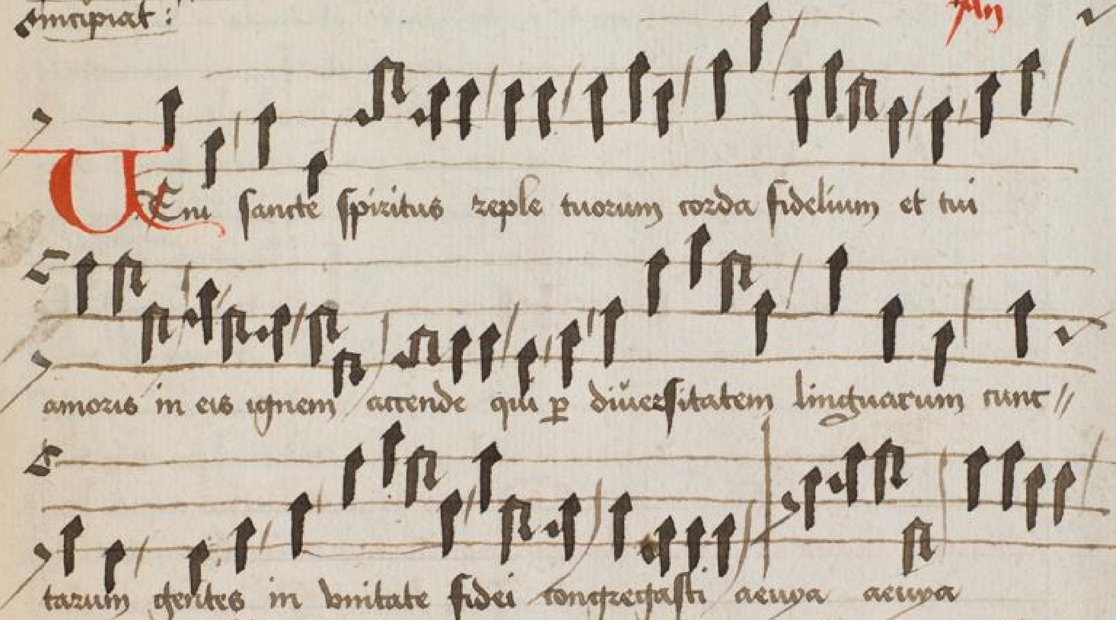

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende qui per diversitatem linguarum cunctarum gentes in unitate fidei congregasti alleluya alleluya

Subiungens V Emitte spiritum tuum et creabuntur Et renovabis faciem Cum collecta Deus qui corda: ut supra Et hiis dictis conversus ad noviciam vestimenta quibus induenda est cum orationibus sequentibus benedicat

Collecta: Domine ihesu christe qui tegmen nostre mortalitatis induere dignatus es. obsecramus immensam tue largitatis habundanciam. ut hoc genus vestimenti quod sancti patres ad humilitatis vel innocencie indicium abrenunciantibus seculo ferre

sanxerunt. ita benedicere ✠ et sanctificare digneris. ut hec [hoc] famule [la] tue [a] que hoc [hos] use [a] fuerint [zit] te induere mereantur [atur] Qui vivis Collecta

Deus eternorum bonorum fidelissime promissor. et certissime perso||lutor. qui vestimentum salutis et indumentum eterne iocundi||tatis tuis fidelibus promisisti. clementiam tuam suppliciter exoramus. ut hec indumenta humilitatem cordis et contemptum mundi significancia. quibus famule [a] tue [a] sancto visibiliter sunt [est] formande proposito. pro||picius benedicas ✠ et sancte religionis habitum quem te aspirante suscepture [ra] sunt [est]. te protegente custodiant [at] et quas [quam] vestimentis beneranda promissionis induis temporaliter. beata facias inmortali||tate vestiri Per dominum

Benedictio veli

Capud omnium fidelium deus. et totius corporis salvator hec [hoc] op||timenta [tum] velaminis que [quibus] famule [la] tue [a] per tuum tuorumque || intuitus beatissime semper virginis marie amorem suis [suo] capitibus [capiti] sunt [est] imposite [ra] dextera tua sancti ✠ fica. ut videlicet tua iussa semper corpore pariter et animo incontaminate [ta] custodiant [at]. et cum ad remu||nerationem perpetuam sanctorum cum prudentibus virginibus etiam ipse [ipsa] preparate [ta] advenerint [zit]. perducente te ad superne felicitatis nupcias intro||ire mereantur [atur] Qui vivis ¶ Deinde aspergat vestes aqua be||nedicta et statim exuat eam habitu noviciatus dicens Exuat te do||minus veterem hominem cum actibus suis Amen Dum induit eam vestibus benedictis dicat Induat te dominus novum hominem qui se||cundum deum creatus est in iusticia et sanctitate veritatis Amen Dum imponit ei velum dicit Accipe velum sacrum quo cognoscaris mundum contempsisse. et te christo sponso virginum perpetuo subdidisse: In||terim cantetur R Regnum mundi Ut supra Dominus vobiscum Oremus

Deus indulgencie pater. qui severitatem tue districtionis temperans indulsisti ne filius portaret iniquitatem patris et qui mira

dispensacionis tua malis bene utens tue dignacionis gratia per nos fre-
quenter operaris. quesumus clemenciam tuam. ut hunc famulum
tuum non obsistat quod habitu sancte religionis per nos tanta ac-
tali et indignos suscepit sed ministerium quod per nos exhibetur
exterius tu interius per donum sancti spiritus exequaris Per dominum
nostrum. eiusdem spiritus Finita collecta surgens nouicius dicat ter
Suscipe me domine secundum eloquium tuum et uiuam. et non
confundas me ab expectatione mea Et singulis uicibus genua fle-
ctat Quod si plures fuerint una post aliam dicat et iterum se pro-
sternat Deinde abbas imponat Antiphona
Suscepimus deus misericordiam tuam in medio templi tui Et dicat
Magnus dominus et laudabilis nimis. in ciuitate dei nostri Ps
tri in monte sancto eius. fundatur exultatione uniuerse terre.
mons syon latera aquilonis ciuitas regis magni Deus in domibus
eius cognoscetur. cum suscipiet eam Quoniam ecce reges congregati
sunt. conuenerunt in unum Ipsi uidentes sic admirati sunt contur-
bati sunt commoti sunt. tremor apprehendit eos Ibi dolores ut par-
turientis. in spiritu uehementi conteres naues tharsis Sicut audiuimus
sic uidimus in ciuitate domini uirtutum in ciuitate dei nostri. deus
fundauit eam in eternum Suscepimus deus misericordiam tuam
in medio templi tui Secundum nomen tuum deus sic et laus tua
in fines terre. iusticia plena est dextera tua Letetur mons syon
et exultent filie iude. propter iudicia tua domine Circumdate syon
et complectimini eam. narrate in turribus eius Ponite corda uestra
in uirtute eius. et distribuite domos eius ut enarretis in progenie altera
Quoniam hic est deus deus noster in eternum et in seculum seculi
ipse reget nos in secula Gloria patri et filio et spiritui sancto Ps
Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam Et secundum

Ecce quam bonum et quam iocundum. habitare fratres in unum
Sicut unguentum in capite quod descendit in barbam
barbam aaron Quod descendit in oram in oram vestimenti eius
Sicut ros hermon qui descendit in montem syon Quoniam illic
mandavit dominus benedictionem et vitam usque in seculum Gloria

Añ Suscepimus deus. Ut sup(ra) Kyriel Xpel Ky / Pater nr
Et ne nos Salvas[am] fac ancillas[tam] tuas[am] Deus meus sperantes[tem]
in te Mitte eis[ei] auxilium de sancto Et de syon tuere eas[eam]
Nichil proficiat inimicus in eis[ea] Et filius iniquitatis non appo//
nat nocere eis[ei] Esto eis[ei] domine turris fortitudinis A facie
inimici Domine exaudi orationem Dominus vobiscum Oremus:

Omnipotens sempiterne deus immensam clementiam tuam
humiliter imploramus. ut presentes[tem] famulas[lam]
tuas[am] quibus[cui] in tuo sancto nomine habitum religionis imponimus
benedicere ✠ et sanctificare digneris. quatinus in proposito regu//
lari sic tibi servire valeant[at]. ut et ad vitam pervenire mereantur[atur]
eternam Per christum dominum nostrum Oremus

Deus misericors. deus clemens. cui bona cuncta placent
sine quo nichil sanctum inchoatur. nichilque bonum
perficitur. assint nostris humilibus precibus aures tue pietatis
et has[ant] famulas[lam] tuas[am] quibus[cui] in nomine tuo hec sanc//
titatis vestimentum imposuimus a mundi impedimento. et seculari
desiderio defende. et concede eis[ei] ut in hoc sancto proposito de//
vote[ta] persistant[tat] et remissionem peccatorum percepta ad electorum
tuorum consorcium pertingere valeant[at] Per dominum nostrum ihesum

Post hec surgens novicia accedat ad dextrum cornu alta//
ris et legat alta voce professionem suam si litteras scit Si
autem legere nescit inscribat scriptum cuius et legatur

in hunc modum professio eius :~

Ego soror N promitto stabilitatem et conversionem morum meorum et perpetuam continentiam . carentiam proprii . et obedientiam secundum regulam sancti augustini et secundum constitutiones mo//nasterii nostri domine N priorisse huius monasterii et successoribus suis canonice instituendis Coram deo et omnibus sanctis quorum reli//quie sunt in hoc monasterio quod constructum est in honore sanctissi//me virginis Marie In presencia domini N abbatis Lecta professione offerat eam noviciam ambabus manibus super altare corporali deosculato ad gradum altaris revertitur et prosternitur Et si plures fuerint una post aliam procedat Deinde dicat dominus abbas tribus vicibus :- Confirma hoc deus quod operatus es in nobis Ceteris respondentibus A templo sancto tuo quod est in iherusalem Dominus vobiscum Et Oremus

Deus qui per coeternum filium tuum cuncta creasti . quique mundum peccatis inveteratum per sancte incarnationis eius misterium re//novare dignatus est . te suppliciter exoramus ut eiusdem domini nostri iesu christi gratia super has [hanc] famulas [lam] tuas [am] abrenunciationem seculi profitentes [tem] clementer respicere digneris per qua in spiritu mentis sue renovate [ta] . veterem hominem cum actibus suis exuant [at] et novum qui secundum deum creatus est induere mereantur [atur] Per eundem christum

Domine iesu christe qui es via sine qua nemo / Oremus venit ad patrem . quesumus benignissimam clementiam tuam ut has [hanc] famulas [lam] tuas [am] a carnalibus desideriis ab//stractas [tam] . per iter discipline regularis deducas . et quia peccatores vocare dignatus es dicens . venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos . presta ut hec vox invitationis tue ita in eis [ea] convalescat quatinus pondus peccatorum deponen//

tes [oves] et qua dulcis es constantis [rans] tua refectione salutari sustentari mere //
antur [atrz] et sicut de tuis omnibus attestari dignatus es. agnosce eas [vam]
inter oves tuas ut ipsi [sa] te sic agnoscant [rat] ut alienum non sequantur [atrz]
sed te. neque audiant [at] vocem alienorum sed tuam. qua dicis Qui
michi ministrat me sequatur Qui vivis **Oremus**

Sancte spiritus qui te deum ac dominum revelare mortalibus
dignatus es immensam tue bonitatis graciam postulamus ut sicut
ubi vis spiras. sic et hos [hunc] famulos [te] tuos [tur] affectum devocionis
indulgeas et quorum tua sapiencia sunt [est] conditi [ta] tua quoque providencia
gubernentur [itur] quas [am] iuxta consuetam tibi graciam unctio tua de
omnibus doceat et per intercessionem beatissimi augustini. quem
precipuum huius sancte institucionis legislatorem dedisti. nec non et
aliorum sanctorum ad quorum nomina peticionem faciunt [fant] fac eas [vam]
a vanitate seculi veraciter converti Et sicut es omnium peccatorum re//
missio. deprimentes iniquitatis obligaciones in eis [ea] dissolve et
ad observanciam huius sancti propositi fac eas [vam] veritatis firmare
ut in tribulacionibus et angustiis tua indeficienti consolacione va
leant [valeat] respirare. et sobrie iusti et pie per veram humilitatem atque
obedienciam in fraterna caritate fundati [ta]. quod te donante
promiserunt [misit] felici perseverancia compleant [at] Quod ipse prestare
digneris qui cum deo patre sanctoque unigenito filio eius domino nostro
ihesu christo vivis et regnas deus per omnia secula seculorum Amen **Oremus**

Deus qui famulas tuas a seculi vanitate convertis. ad
superne vocacionis accendis amorem pectoribus illarum
purificandis illabere. et graciam eis [ei] qua in te perseverent infunde
ut proteccionis tue muniti presidiis. quod te donante promiserunt
impleant. et sue professionis executrices effecte. ad ea que perseve//
rantibus in te dignatus es promittere pertingant Per christum d.

Deus qui renunciantibus seculo mansionem paras **Oremus** in celo. dilata huius congregacionis habitaculum celestibus bonis. et presta ut fraterne caritatis compagine teneantur unanimes continencie precepta custodiant. sobrie simplices et quiete gratis sibi datam professionis sue graciam agnoscant. concordet vita illarum cum nomine ut professio senciatur in opere. Per christum dominum

Finitis oracionibus Abbas missam more solito prosequatur Et post agnus dei professa ad sacram communionem accedat Missa vero finita Abbas deposita casula convertat se ad professam et dicat oracionem sequentem Dominus vobiscum Et **Oremus**

Omnipotens sempiterne deus castorum corporum benignus inhabitator. et incorruptarum amator animarum. qui humanam substanciam in primis parentibus dyabolica fraude viciatam ita in verbo tuo per quod omnia facta sunt reparas: ut eam non solum ad prime originis innocenciam revoces: sed eciam ad experienciam quorundam bonorum que in novo seculo sunt habenda perducas: et obstrictos adhuc condicione mortalium iam ad similitudinem provehas angelorum respice super has [hanc] famulas [lam] tuas [am]. que in manu tua continencie sue propositum collocantes [cans]. tibi devocionem suam offerunt [offert] et presta: ut in eis [ea] sit per donum spiritus tui prudens modestia. sapiens benignitas. gravis lenitas casta libertas In charitate ferveant [at]. et nichil preter te diligant [at] laudabiliter vivant [at]. laudarique non appetant [at] Te in sanctitate corporis te in anime sue puritate glorificent [et]. amore te timeant [eat]. amore te serviant [at] Tu eis [ei] sis honor. tu gaudium. tu voluntas. tu in merore solacium. tu in ambiguitate consilium. tu in iniuria defensio. in tribulacione paciencia in paupertate habundancia. in ieiunio cibus. in infirmitate medicina In te habeant [at] omnia. quem diligere appetant [at] super omnia

Per quod pfisse[a] sunt[ist] custodiant[at] carne macerando castigent[et] et
mundum cum suo principe vincant[at]: quatinus virtutum floribus
adornate[ta] celestem sponsum cum oleo preparacionis expectent[it]:
ac lampadibus accensis cum prudentibus virginibus regalem ianua
liventer introeant[at]. et in agni tui perpetuo comitatu sine fine per//
maneant[at] Per eundem Hac oratione completa Abbas aspergat
pfessam aqua benedicta et introducatur ad clausuram et recipiat[ur]
vt supra post inuestitionem ¶ Nota :~

Eodem ritu celebratur professio conversarum sicut aliarum excepto
quod vestes earum non benedicuntur nec velum Suscipe me dne
dicunt sed statim postquam induti fuerint et Kyrie mundi cum colecta
terminatum fuerit legant pfessionem suam in hunc modum Ego
soror N̄ etc. etc. :~

¶ Quando fit visitacio in ordine regularium, Primo dicat presidens Benedicite
psalmum Ad te levavi oculos meos Gloria patri, Kyrieleison Christeleison pater noster Et
ne nos inducas Saluas fac ancillas tuas Deus meus sperantes in te Mitte nobis
domine auxilium de sancto, Et de Syon tuere nos Nichil proficiat inimicus
in nobis Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis Domine deus virtutum
converte nos Et ostende faciem tuam et salui erimus Domine exaudi, Oremus

Pretende domine famulabus tuis dexteram celestis auxilii vt et te toto corde
perquirant et que digne postulant assequantur Actiones nostras quesumus
domine et aspirando preveni et adiuvando prosequere vt cuncta nostra operatio
et a te semper incipiat et per te cepta finiatur Per christum dominum nostrum etc
¶ Postea legat presidens confiteor, et conventus respondeat misereatur Deinde
conventus legat confiteor et presidens dicat misereatur et Indulgenciam postea incipiat
dicere cuius auctoritati velit visitari et deinde faciat collaciunculam: etc

Participatio bonoru[m] operum concessa benefactoribus veteris montis ab generali ordinis. 1315.

Universis christifidelibus presentes litteras inspecturis frater Conradus Abbas
Cistercij totusque conventus abbatum capituli generalis Salutem et per pietatis
operibus habundare. Quoniam omnes stabimus ante tribunal christi recepturi
prout in corpore gessimus sive bonum sive malum oportet nos diem messionis
extreme bonis operibus prevenire ac eternorum intuitu seminare in terris quod
reddente domino cum multiplici fructu recolligere debeamus in celis firmam spem
fiduciamque tenentes quoniam qui parce seminat parce et metit et qui seminat
in benedictionibus de benedictionibus et metet vitam eternam. Cum igitur abbas
et conventus monasterij veterismontis ordinis cisterciensis Coloniensis diocesis in edificijs
et structura ecclesie sue plurima expenderint ultra posse, universitatem vestram
in domino duximus deprecandam quatinus retributionis intuitu de bonis vobis
collatis a deo pias elemosinas ipsis tribuatis ut predicta edificia mediante vestro
subsidio valeant feliciter consummari. Nos vero omnibus illis qui suas eis
elemosinas dederint vel transmiserint pro vivis sive defunctis concedimus fra=
ternitatem et plenariam participationem omnium bonorum que fiunt videlicet
spiritualium ac de cetero dante domino in toto ordine nostro fient, in missis,
vigilijs, orationibus, castigationibus, ieiunijs, et bonis alijs universis in vita
eorum pariter et in morte. Datum in cistercio sub sigillo quo utimur. Anno
domini millesimo tricentesimo quintodecimo tempore capituli generalis :-

Anno domini M xcviij xij kalendas aprilis incepit ordo Cisterciensium
3200 sunt Maria ord. cist. sub papa Urbano secundo et sunt in ordine iij^m ij^c monasteria unde sunt versus
Sunt octingenta monachorum milleque claustra, Atque quadringenta monacharum
milleque loca Qui faciunt ducenta, simul tria milia claustra :-

Non intres in iudicium cum seruo tuo domine, quoniam nullus apud te iustificabitur homo: nisi per te omnium peccatorum tribuatur remißio. Non ergo eum tua quæsumus domine iudicialis sententia premat? quem tibi uera supplicatio fidei Christianæ commendat! sed gratia tua illi succurrente mereatur euadere iudicium ultionis? qui dum adhuc uiueret insignitus est signaculo sanctæ Trinitatis! per eum qui uenturus est in Spiritu Sancto iudicare uiuos et mortuos et seculum per ignem. Amen. R⁄. Subuenite Sancti.

Kyrie eleyson, Christe eleyson, Kyrie eleyson.

Oremus

Deus cui omnia uiuunt, et cui non pereunt moriendo corpora nostra, sed mutantur in melius, te supplices deprecamur! ut quicquid anima famuli tui uitiorum, tuæque uoluntati contrarium fallente diabolo, et propria iniquitate atque fragilitate contraxit? tu pius et misericors abluas indulgendo! eamque

suscipi

suscipi iubeas per manus sanctorum
Archangelorum tuorum, deducendam
in sinibus Patriarcharum tuorum, Abra-
ham scilicet amici tui, et Isaac electi
tui, atque Jacob dilecti tui: quo aufugit
dolor et tristitia, atque suspirium,
fidelium quoque animae foelici iucun-
ditate laetantur: et in novissimo magni
iudicii die inter Sanctos et Electos tuos
eam facias perpetuae gloriae percipere
portionem, quam oculus non vidit,
nec auris audivit, et in cor hominis
non ascendit: quae praeparasti dili-
gentibus te. Per eum qui venturus
est in Spiritu Sancto iudicare vivos
et mortuos, et seculum per ignem.
Amen. *Rm.* Memento mei Deus etc.
*K*yrie eleyson, Christe eleyson, Kyrie eleyson.

Alia. Oratio

*F*ac quaesumus Domine hanc cum
servo tuo misericordiam: ut factorum

suorum

suorum in pœnis non recipiat uicem.
qui tuam in uotis tenuit uoluntatem.
Et sicut hic eum uera fides iunxit fide=
lium turmis, ita eum illic tua misera„
tio societ angelicis Choris. per eum.
qui uenturus est in Spiritu sancto iudi„
care uiuos et mortuos, et seculum.
per ignem. Amen. Responsorium.
Libera me dne de vijs inferni &c.
Kyrieeleyson, Christeeleyson, Kyrieeleyson:
Pater noster. Et ne nos inducas.
Requiem æternam dona eis domine.
Dominus Vobiscum. Oremus
Annue nobis dne ut anima famuli.
tui remißionem quam semper optauit.
mereatur percipere peccatorum. per Dom. &c.
DEus cuius miseratione animæ fidelium.
requiescunt, animabus famulorum.
famularumque tuarum, omniumque fidelium.
hic et ubique in Christo quiescentium, da pro„
pitius ueniam peccatorum: ut a cunctis
reatibus absoluti tecum sine fine læten„
tur. per Eundem &c. Dominus Vobiscum.
Requiescant in pace. Amen.

ORDO PROFESSIONIS MONACHORUM

Dicto Evangelio, Abbas cum baculo, et Ministris accedat ad gradum presbyterii, et sedens in faldistorio, interrogabit Novitium ante se prostratum Quid petis? qui respondebit. Misericordiam Dei et ordinis, et jussus assurgere docebitur ab Abbate, qui certus de firmo Novitii proposito versus ad altare, genu flexus, aperto capite intonabit Hymnum Veni creator. quem Conventus prosequit. Quo finito surget Abbas et dicet. ℣ Emitte spiritum tuum et creabuntur. ℟ Et renovabis faciem terræ.
℣ Domine exaudi orationem meam. ℟ Et clamor meus etc.
℣ Dominus vobiscum. ℟ Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus qui corda fidelium Sancti spiritus illustratione docuisti * da nobis in eodem spiritu recta sapere: et de ejus semper Consolatione gaudere. per Xtm Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tunc sedebit abbas ut prius, et accedens Novitius ad gradum, erectus leget professionem ut sequitur.

Ego frater N. N. Sacerdos, vel Diaconus, vel Subdiaconus vel Acolythus, vel clericus, vel Laicus, promitto stabilitatem meam, Conversionem morum meorum, et obedientiam, secundum Regulam S. Benedicti Abbatis, Coram Deo et omnibus Sanctis ejus quorum reliquiæ hic habentur: in hoc loco qui vocatur N. Cisterciensis ordinis, Constructo in honorem Beatissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ, in præsentia Domini N. de N. Abbatis.

Si fiat professio extra locum stabilitatis non in hoc, sed, pro eo loco dicit.
Lecta professione eam nomine suo subscribit cum signo crucis et super altare deponit. Tunc reversus ad gradum, dicit ter hunc ℣. Choro eundem repetente
Suscipe me Dne secundum eloquium tuum, et vivam: et non confundas me ab exspectatione mea.
flectens genua super articulis quoties finierit versum
Post ultimam versus repetitionem dicit sine inclinatione
Gloria Patri, postea inclinatur et dicit Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison pater noster secrete ℣
Et ne nos inducas in tentationem.
Tunc Cantore praecinente dicitur psalmus 50 Miserere.
Gloria Patri sine inclinatione
Et interim professus provolvat se ad pedes Abbatis, Ministrorum et omnium fratrum, rediensque ad infimum gradum prosternat se in terram
Finito psalmo Abbas erectus dicit ℣. Salvum fac servum tuum (ancillam tuam) ℟ Deus meus sperantem.
℣ Mitte ei Domine auxilium de sancto.
℟ Et de Sion tuere eum (eam)
℣ Nihil proficiat inimicus in eo. (ea)
℟ Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣ Esto ei Domine turris fortitudinis.
℟ A facie inimici.
℣ Domine Deus virtutum converte nos.
℟ Et ostende faciem tuam et salvi erimus.
℣ Dominus vobiscum.
℟ Et cum sp. tuo.

Oremus.

Deus indulgentiæ Pater, qui severitatem tuæ districtionis temperans indulsisti, ne filius portet iniquitatem patris; et qui dispensatione etiam malis bene utens, tuæ dignationis gratiam per eos frequenter operaris; quæsumus clementiam tuam * ut huic famulo tuo, (ancillæ tuæ) non obsistat, quod habitum religionis per nos, tanta ac tali re dignos, accipit; sed ministerium quod exterius per nos exhibetur, tu interius per donum sancti spiritus exequaris. Per Dnum nrum. in unitate ejusdem spiritus sancti Deus.

Oremus.

Deus qui per coæternum tibi filium cuncta creasti; quique mundum peccatis inveteratum per mysterium incarnationis ejus renovare dignatus es * te supplices exoramus; ut ejusdem Domini nostri gratia super hunc famulum tuum, (hanc famulam tuam) abrenuntiationem sæculi profitentem clementer respicere dignetur * per quam in (spiritu suæ mentis renovatus, renovata) veterem hominem cum suis actibus exuat, et novum qui secundum Deum creatus est induere mereatur. Per eund. Dominum nostrum.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui es via, sine qua nemo venit ad Patrem; benignissimam clementiam tuam postulamus * ut hunc famulum tuum (hanc famulam tuam) a carnalibus desideriis abstractum (tam) per iter disciplinæ regularis deducas; et qui peccatores vocare dignatus es, dicens: Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego vos reficiam; * præsta ut hæc vox invitationis tuæ ita in eo, (ea) convalescat; quatenus peccatorum

onera

onera deponeas, et quam dulcis es gustans, tua refectione sustentari mereatur: * Sicut attestari de tuis oribus dignatus es: agnosce eum (eam) inter oves tuas: et ipse (ipsa) te agnoscat, ut alienum non sequatur, sed te, * neque audiat vocem alienorum, sed tuam, qua dicis: qui mihi ministrat me sequatur. qui vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum:
℟. Amen.

Oremus

Sancte Spiritus, qui te Dominum ac Deum revelare mortalibus dignatus es: * immensam tuæ bonitatis gratiam postulamus, ut sicut ubi vis spiras, sic et huic famulo tuo (huic famulæ tuæ) affectum devotionis indulgeas: et quoniam tua sapientia est conditus (condita) tua quoque providentia gubernetur * quem (quam) juxta consuetam tibi gratiam unctio tua de omnibus doceat: et per intercessionem beatissimi Benedicti, quem præcipuum hujus sanctæ institutionis legislatorem dedisti, nec non et aliorum sanctorum, ad quorum nomina petitionem facit eum (eam) a vanitate sæculi veraciter converte: * et sicut es omnium peccatorum remissio, deprimentes impietatis obligationes in eo (ea) dissolve: et ad observantiam hujus sancti propositi fac eum (eam) certatim fervere: * in tribulationibus et angustiis tua indeficienti consolatione valeat respirare, et pie et sancte per veram humilitatem atque atque obedientiam in fraterna charitate fundatus (fundata) quod te donante, promisit, felici perseverantia compleat: * Quod ipse præstare digneris. qui cum Deo Patre Sanctoque unigenito filio ejus

Domino nostro Jesu Christo vivis, et gloriaris Deus: * per infinita sæcula sæculorum. ℟ Amen

Benedictio Cucullæ

℣ Dominus vobiscum. ℟ Et cum sp. tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitatis induere dignatus es * obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam: ut hoc genus vestimenti quod sancti Patres ad innocentiæ vel humilitatis indicium abrenuntiantibus seculo ferre sanxerunt, tu ita bene ✠ dicere digneris * ut hic famulus tuus qui hoc usus, hæc ancilla tua quæ hoc usa) fuerit, te induere mereatur. qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate.

Quando exuitur novitiali habitu dicat Abbas

Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis

Quando induitur monastico habitu dicat.

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia, et sanctitate veritatis. ℟ Amen

Post hæc Abbas intonat Cant. Te Deum laudamus, quod prosequitur Conventus alternatim et in fine dicitur ab Abbate

℣ Benedicamus Patrem et Filium, cum sancto Spiritu.
℟ Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.
℣ Dominus vobiscum. **Oremus.**

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni et adjuvando prosequere * ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur. N.B. — Deus qui nos ℟. in seq. pag.

~~Sic me Deus adjuvet et hæc Sancti Evangelij Verba~~

~~In Principio erat Verbum et Verbum erat apud Deum et~~

Deus qui nos a vanitate sæculi conversos ad superna vocationis bravium accendis pectoribus nostris illabere, et gratiam nobis qua in te perseveremus, infunde, ut gratia tua muniti præsidio, quod te donante promisimus impleamus et nostra professionis executores effecti, ad ea quæ perseverantibus in te dignatus es promittere pertingamus per Xtum Dominum nostrum etc. Amen.

Ich N: N: schwere daß wan mir einiges ambt soll aufgetragen werden, Ich selbiges getrewlich verwalten, vndt auff belieben meiner Oberen mitt einer getrewer abrechnungh resigniren werde, ohne einiges wiedersprechen. also wöll mir Gott helffen vnd alle seine liebe Heiligen

Forma Juramenti exprimenda A profitente.

Ego N. N. juro quod si mihi aliquod officium committatur, illud fideliter dispensabo, et ad nutum Superioris mei cum fideli computatione resignabo absque contradictione quacunque. Item si reformatio in hac domo fiat legitima Ordinis authoritate quod illam velim acceptare. Sic me Deus adjuvet et hæc S. Evangelij verba. In principio erat verbum. etc.

Ordo ad Recipiendum Nouitios In Ordine Cisterciensi:

Iuxta breuiarium [novum,] Editum anno millesimo Sexcentesimo Sexagesimo quinto.

Qui Nouitius fieri Cupit, petat sic recipi. Ducatur in Capitulum Et in terram prosternat se coram eo qui præest Capitulo qui Interrogabit Illum dicens. quid petis Et Ille Respondet. misericordiam Dei et ordinis. postea Iubebitur assurgere Et docebitur vt fert Regula et Cum Exutus fuerit Sæculari habitu ab eo qui præest Induetur vestibus Nouitiatus, id est tunica pallio et Caputio albis ut Sequens. Nouitius genuflectet coram præside qui Stans Cum Conuentu et stola ad Collum Benedicet vestes Dicens.

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini ℟. Qui fecit Coelum et terram. ℣. ostende nobis domine misericordiam tuam. ℟. Et salutare tuum Da nobis. ℣. Domine Exaudi orationem meam ℟. et Clamor meus ad te veniat ℣. Dominus vobiscum ℟. Et Cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus qui sola tua Ineffabili pietate qua non minus suauiter quam sapienter vniuersa disponis: tandem vestium ad vsum hominum de, velleribus ouium produxisti :* vt trino beneficio simul ornarent fouerent et ab intemperie aëris corpora tuerentur: immensam clementiæ tuæ largitatem suppliciter exoramus * ut hæc indumenta quæ præsens famulus tuus pro forma habitus Ordinis Cisterciensis, ad tibi in ipso ordine laudabiliter seruiendum intendit assumere: ita benedicere ✝ et sanctificare ✝ digneris * quod sint ei ad operimentum peccatorum suorum fortisque armatura ac tuta defensio contra aëreas potestates, et ignea hostis Nequissimi tela et adiutorij triumphalis obtentum: quibus perseuerando vsque in finem tandem immarcessibilis

gloriæ brauium dono tuæ gratiæ valeat adipisci, necnon ad coeleste conuiuium suauissimi Sponsi filij tui domini nostri Jesu Christi perenniter regnaturus cum nuptiali veste delectabiliter introduci. per eundem Christum dominum nostrum. ℟. amen. deinde aspergat aqua benedicta Exuendo cum veste sæculari dicat Superior, ℣. Exuat te dominus veterem hominem cum actibus suis Induendo cum habitu Regulari dicat ℣. induat te dominus nouum hominem qui secundum deum creatus est. in iustitia et sanctitate veritatis ℟. amen. dum exuitur et induitur stat Conuentus et Cantor intonat canticum benedictus dominus deus Israel in sexto tono solemniter quod Conuentus alternatim prosequitur cum gloria patri quo peracto Superior dicit ℣. saluum fac seruum tuum. ℟. deus meus sperantem in te. ℣. mitte ei domine auxilium de sancto. ℟. et de sion tuere eum ℣. domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. dominus vobiscum. ℟. et cum spiritu tuo. Oremus.

Adesto, domine supplicationibus nostris et hunc famulum tuum N: benedicere ✝ digneris. Cui in tuo nomine Habitum Religionis imponimus *ut te largiente et deuotius in Ecclesia tua persistere. et vitam percipere mereatur æternam. per Christum dominum nostrum. ℟. amen.

Si plures sunt induendi, omnia dicuntur in plurali &c.

Examen Circa Sacri Cisterciensis Ordinis nostri Moniales ad Professionem admittendas.

Wie ihr Nahm heiße:

Woher sie zu hauß seye:

Ob sie von ehrlichen Eltern geboren:

Ob daß Sacrament der heyl. Firmung Empfang:

Ob sie in Ihrem Noviciat oder probier Jahr stets in diesem Closter verblieben, vnnd daßelbe vollkhommlich absolvirt:

Ob sie dan gedencke vnnd begehre in vnserm heyl. Cisterciensern Orden vnnd zwar in diesem Kreytzthalischen Gottshauß ihre geistliche Profession zu thuen, Nemblich Gott dem Allmächtigen zu lieb vnnd Ehren dienen freywillige armuth, ewige keuschheit, den heiligen gehorsamb zu verloben, vnnd die tag ihres Lebens solche drey gelübde in gemeltem vnserm heyl. Orden zu halten:

Ob sie auch daß gebührliche altersziel erreichet, so von dem heyl. Concilio Tridentino Erfordert wirdt Nemblich daß sechzehen Jahr ihres alters vollkhommlich Erfüllet habe:

Ob sie das begehre, daß zu solcher Profession möge auff- vnnd angenommen werden:

Ob sie in ihre Profession vngezwungen, frey vnnd loß bewilliget:

Ob sie auch zu dieser ihrer fürhabenden Profession durch Unbedachtsambkeit, Übermuth, Zwang, Forcht oder Schmeichlen ihrer Eltern, Vatter oder Mutter oder einiger Verwandten gezwungen werde:

Ob sie auch in einem andern Closter einmahl die profession vnnd gelübde gethan habe?

Ob sie auch verheüratheт seye?

Ob sie auch mit schulden beladen seye?

Ob sie auch mit einer heimblichen kranckheit behafft seye, oder doch mit einer solchen gebrechlichkeit deß leibs vnnd sinn, daß sie dem geistlichen orden nit khönne dienlich sein, vnnd daß austeritet vnnd strengigkheit außstehen?

Wan auch in diesem Gotteshauß einige reformation von ihrer Obrigkeit würde eingebracht worden, alß nemblich eine mehrere oder starckhere clausur oder sonsten etc. Ob sie darein bewillige?

Ob auch die regul S. Benedicti, Statuten, Satzungen vnnd ordens gebräuch ~~begreiffend deß H. Benedict~~ gelesen oder hören lesen?

Ob sie diese fürgemelte fragstuckher von wort zu wort verstanden habe, vnnd auch wissentlich seye?

Waß sie hierauff geantwortet?

Wan diesem alßo, wolle sie hierüber freywillig vnnd ohne einige ansehung der Mensch mit ihrer eignen handt vnterschreiben vnd [illegible]! sambt einigen Zeugen.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Index huius Libri

Litaniæ Ordinis Cisterciensis — — fol. 1.
Benedictio Pallarum — — — 3 - -
Corporalium — — — p. 2
Humeralium . — — — 4 .
Albarum . — — — - - p. 2.
Cingulorum . — — — 5 - p. 2
Manipulorum — — 6 - - -
Stolarum . — — — - - p. 2.
Casularum . — — — 7 - -
generalis Omnium Vestimentorum . — - - p. 2.
Chirothecarum . — fol. 8 - p. 2 - et - 50 - -
Annuli — — fol. 9 - - et - 50 - p. 2.
Baculi Pastoralis — fol. 9 - p. 2 - et - 50 - -
Vexilli . — — — 10 - -
Campanæ . — — — 10 - p. 2
Baptisterij . — — 13 - p. 2.
et Collatio Fraternitatis Ordinis . 15
Novæ Crucis — — — 16 - -
Imaginis B. Mariæ . — — 17 - -
Imaginis Sanctorum — — 18 - -
Capsarum pro reliquijs servandis .
Et Novæ Domus — — — 19 - -
Vasculi S. Eucharistiæ — — 20 - -
Vasc. Crismatis aut S. Olei — — 20 - -
Modus Investiendi Juvenculam — — 21 - -
qualiter Suscipiendi ad professionem sint interrogandi — — 25 - p. 2
Juramentum, si in futurum Committeretur officium . 26 - -
Professio Monialium — — — - p. 2
De Electione Novi Abbatis aut Abbæ — 30 - p. 2
Absolutio vivorum et defunctorum. 43.
Benedictio Abbatis — — 43 - p. 2
Juramentum Consiliariorum et Officialium — 52 - p. 2
Conversorum et Laicorum — 53 -
Modus absolvendi Vivos - etiam Defunctos — 42 - p. 2
Excommunicatio in die palmarum — 53 -
Professio Conversorum - 54 - Donatorum — 56 - p. 2
De Investitione Sororum Ord. S. Augustini - 60 - -

verte.

De professione Sororum ordinis S. Augustini . fol . . . . – 65.
si forte per Abbates nri ord. Cister. ~~facienda~~ esset assumenda.
Participatio omium bonorum operum concessa Benefactorib9 veteris
montis abs D. Conrado, Generali Totij ordinis . ao. 1315. . . . 69.
Commendatio Defunctorum . . . . . 70.
[: non Novitias :]
ordo ad recipiendum Novitios secundum novum Breviarium
editum ao. 1665 . . . . . 75.
[: monachos non moniales :]
ordo recipiendi ad professionem, etiam secundu novu Breviu. . 72.
Fragen für der profession für zu halten. . . . . 77.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

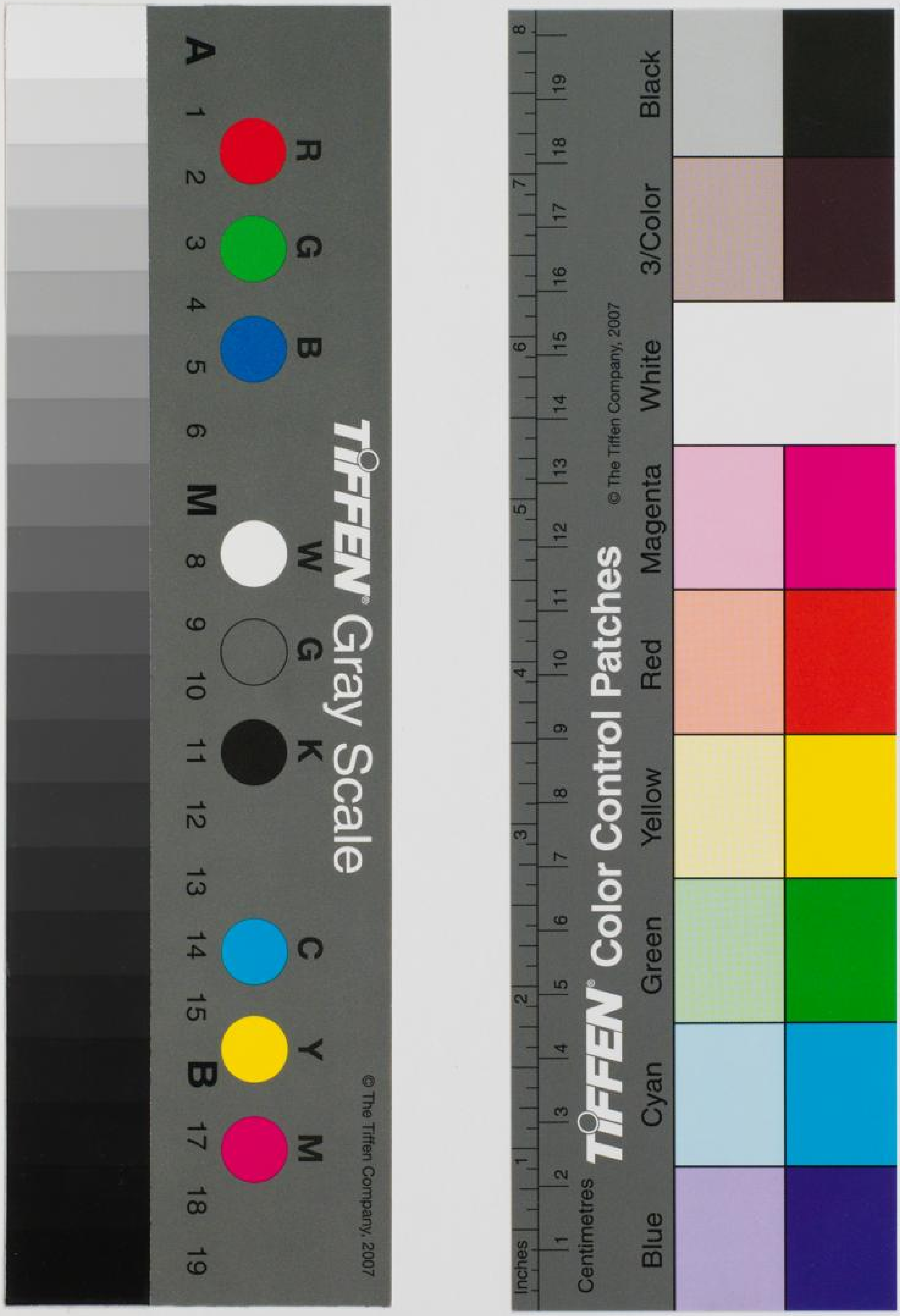
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Inches
Centimetres